

Monitor Mediaagebruik 7 - 12 jaar

Een onderzoek naar de omgang met en gebruik van media(devices) van kinderen tussen 7 en 12 jaar, en de rol die ouders hierin spelen.

november 2025

Inhoud

Onderzoeksverantwoording	6
Samenvatting	7
Duiding en verdieping van de data over digitale opvoeding van kinderen 7 t/m 12 jaar	8
Mediagebruik en -impact	16
Mediaopvoeding en uitdagingen voor ouders	26
Ondersteuning en advies voor mediaopvoeding	35
Bijlagen	39

Onderzoeksverantwoording

De Monitor Mediagebruik 7 tot en met 12 jaar is afkomstig van Netwerk Mediawijsheid. Het onderzoek is opgesteld in samenwerking met hogeschool Windesheim. Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau Highberg. De resultaten van de online kwantitatieve survey zijn gebaseerd op de antwoorden van 937 ouders van kinderen in de leeftijdscategorie 7 t/m 12 jaar. De duiding op het onderzoek is geschreven door lector dr. Peter Nikken van hogeschool Windesheim. De steekproef is getrokken uit het inVotes panel en het veldwerk heeft plaatsgevonden tussen 3 en 16 december 2024.

Het onderzoek is uitgevoerd met een nationaal representatieve steekproef van ouders met kinderen tussen 7 tot en met 12 jaar. Deze resultaten zijn representatief doordat de steekproefresultaten gewogen zijn op basis van de leeftijd van het kind, geslacht van de ouder, Nielsen-regio en opleiding.

Dit onderzoek betreft in totaal ongewogen 937 ouders van kinderen tussen 7 tot en met 12 jaar.

	Absoluut (n)	Relatief (in %)
Steekproef		
totaal	937	100%
Geslacht ouder		
Man	310	33%
Vrouw	627	67%
Leeftijd van het kind		
7-8 jaar	197	21%
9-10 jaar	308	33%
11-12 jaar	432	46%
Regio		
3 Grote steden (Amsterdam, Rotterdam & Den Haag)	83	9%
Rest West	318	34%
Noord	108	11%
Oost	207	22%
Zuid	224	24%
Opleidingsniveau ouder		
Laag	59	6%
Midden	331	35%
Hoog	547	59%

Samenvatting

In 2021 is het mediagebruik van de doelgroep 7 tot en met 12 jaar eenmalig inzichtelijk gemaakt. Netwerk Mediawijsheid wil voor de deze doelgroep graag weten hoe kinderen binnen huishoudens omgaan met en gebruik maken van verschillende media(apparaten) en hoe hun ouders hen hierbij begeleiden. Ook wil Netwerk Mediawijsheid achterhalen welke mediaopvoedstrategieën ouders gebruiken en waar hun zorgen of uitdagingen liggen. Hierbij wordt extra gelet op de zogenoemde “kwetsbare huishoudens”. Kwetsbare huishoudens zijn huishoudens met ouders met een migratie herkomst, alleenstaande ouders, lager opgeleide ouders en ouders uit lagere sociale klasse (C of D).

Kinderen tussen de 7 en 12 jaar maken het meest gebruik van digitale apparaten zoals tablets, mobiele telefoons, televisies en laptops, maar de frequentie verandert naarmate kinderen ouder worden:

- Het gebruik van mobiele telefoons neemt toe met de leeftijd, van 33% bij 7-jarigen tot 98% bij 12-jarigen.
- Tablets worden vooral door jongere kinderen gebruikt, terwijl laptops populairder zijn bij oudere kinderen.
- Naarmate kinderen ouder worden, neemt de tijd die ze besteden aan fysieke activiteiten, zoals buitenspelen en sporten, af, terwijl digitale activiteiten, zoals het streamen van films en gamen, toenemen.

Kinderen krijgen hun eerste mobiele telefoon gemiddeld op 9,2 jaar, vooral om veiligheidsredenen. Ouders die dit willen uitstellen, noemen gemiddeld 11,6 jaar vanwege zorgen over verslaving, ongepaste inhoud, sociale media, privacy en minder fysieke activiteit.

Hoofdvragen

Hoe gebruiken kinderen van 7-12 jaar media(apparatuur) en wat zijn volgens ouders de belangrijkste kansen en risico's hiervan?

- Hoe begeleiden ouders het mediagebruik van hun kinderen, en welke uitdagingen ervaren zij daarbij?
- Welke ondersteuning en adviezen hebben ouders voor mediagebruik?
- Gaan ouders uit kwetsbare huishoudens anders om met opvoeding met betrekking tot het mediagebruik?

Ouders begeleiden door afspraken te maken over schermtijd, toezicht te houden en gesprekken te voeren, maar vinden het moeilijk om consequent te blijven en zelf een goed voorbeeld te geven. Ondanks de risico's zien ouders ook kansen voor , zoals het leren van Engels, sociale integratie en creativiteit. Naarmate kinderen ouder worden, verschuift de focus naar educatief gebruik van digitale media.

Ouders in kwetsbare huishoudens ervaren vaker moeite met mediaopvoeding en het vinden van advies. Digitale media worden in deze gezinnen vaker gebruikt om afleiding of rust te bieden, en kinderen krijgen ook vaker op jongere leeftijd een mobiele telefoon, meestal uit veiligheidsoverwegingen. Tegelijkertijd voelen deze ouders minder steun van externe partijen en hebben ze meer behoefte aan duidelijke richtlijnen en praktische ondersteuning bij digitale opvoeding.

Duiding en verdieping van de data over digitale opvoeding van kinderen 7 tot en met 12 jaar

Door: Peter Nikken

Panelbureau Highberg heeft eind 2024 en begin 2025 onder ruim 900 ouders in Nederland een online enquête uitgezet om inzicht te geven in het gebruik van media door hun kinderen in de leeftijdsgroep 7 tot en met 12 jaar en in hoe ouders de digitale opvoeding, oftewel mediaopvoeding, uitvoeren en beleven. Opdrachtgevers voor het onderzoek zijn Netwerk Mediawijsheid en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, directie Digitale samenleving.

Highberg heeft in januari een eerste rapportage met frequenties en gemiddelden gepresenteerd, dat inzicht geeft in uitkomsten op item-niveau voor de mediaopvoeding en gebruiksdata voor kinderen die daadwerkelijk gebruikmaken van digitale apparaten of tijd besteden aan offline activiteiten.

De voorliggende duiding en verdieping kijkt niet zozeer naar de gebruikers van media zoals Highberg deed, maar meer naar het gebruik van digitale media en tijd besteed aan offline activiteiten door alle kinderen, d.w.z. ook door de niet-gebruikers of niet-actieve kinderen. Met name als het gaat om tijd besteed aan media versus offline activiteiten is het van belang om te kijken naar de gemiddelden over alle kinderen en naar de variatie die er is tussen kinderen en gezinnen.

Bovendien zijn voor deze duiding bij de gegevens die inzicht geven in de mediaopvoeding door ouders de individuele items geclusterd tot samenhangende

factoren. Het samen nemen van individuele items die allemaal eenzelfde onderliggend concept vertegenwoordigen, geeft een preciezer beeld van wat ouders op hoofdlijnen doen en denken en welke verschillen er tussen ouders zijn.

Bij de verschillen tussen ouders en kinderen is o.a. gekeken naar vaders en moeders, een-ouder versus meer-oudergezinnen, ouders uit verschillende sociale klassen, jongere (7-9 jaar) en oudere (10-12 jaar) kinderen, jongens en meisjes, en naar kinderen die door hun ouders als meer of minder druk en risicozoekend worden ervaren. De aanname hierbij is dat de mediaopvoeding meer onder druk staat bij ouders uit lagere sociale klassen, in een-oudergezinnen en met kinderen die drukker en risicozoekend zijn.

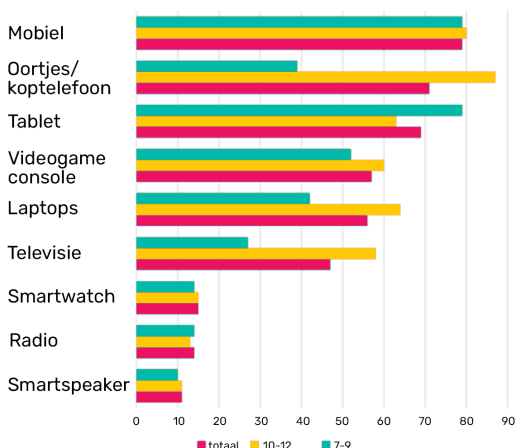
Naast de online enquête onder ouders die Highberg heeft georganiseerd, heeft het lectoraat Jeugd & Media van hogeschool Windesheim ook een serie verdiepende (straat)interviews gehouden met ouders van kinderen op de basisschool (n=15), circa 120 ouders gesproken op ouderavonden over jeugd en media in het kader van het [onderzoek Gezond mentaal online](#) voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en input opgehaald via een (Zwolse) WhatsApp-groep van ouders die bewust bezig zijn met mediaopvoeding (n=4). De inzichten uit die interviews en WhatsApp-gesprekken zijn ook in deze duiding verwerkt.

Gebruik van digitale apparaten door jongere en oudere kinderen

Zoals Figuur 1 laat zien, maken kinderen van 7 tot en met 12 jaar vooral gebruik van de televisie, smartphones en tablets. In iets mindere mate gebruiken veel kinderen ook videogameconsoles, oortjes of koptelefoons en laptops. Smartspeakers en smartwatches zijn nog niet erg populair.

Oudere kinderen gebruiken doorgaans vaker verschillende apparaten dan jongere kinderen. De grootste verschillen vinden we hierbij bij laptops, mobieltjes en oortjes/koptelefoons. Opvallend is dat jongere kinderen juist significant vaker gebruikmaken van tablets.

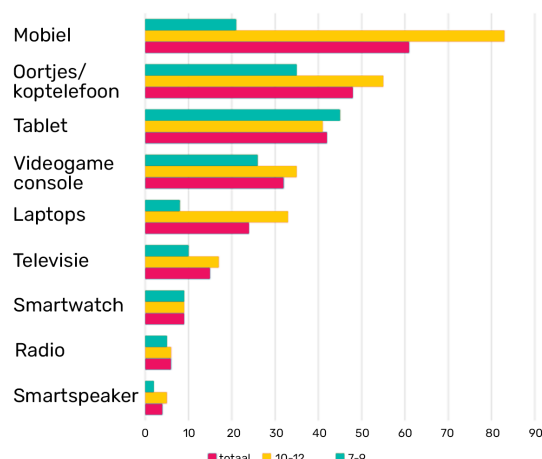
Figuur 1: Percentage kinderen dat regelmatig gebruik maakt van...

Eigen digitale apparaten

Figuur 2 geeft inzicht in het eigen bezit van apparaten door kinderen. Anders dan bij het gebruik is de televisie geen apparaat dat veel kinderen zelf hebben, net als smartwatches, smartspeakers en radio's. Wat kinderen vaak wél zelf hebben, is een mobiel en in iets mindere mate oortjes of koptelefoons en een tablet. Ongeveer een kwart van de kinderen heeft ook een eigen laptop. Jongere kinderen bezitten minder vaak zelf apparaten dan oudere kinderen, vooral als het gaat om de mobiel en de laptop.

Figuur 2: Percentage kinderen dat beschikt over...

Andere verschillen in bezit en gebruik

Tussen jongens en meisjes zijn er nauwelijks verschillen. Meisjes gebruiken een tablet iets vaker dan jongens, maar veel meer jongens (75%) gebruiken videogameconsoles dan meisjes (40%). Dit komt overeen met het bezit: de helft van de jongens heeft een eigen videogameconsole tegenover slechts 15% van de meisjes.

Voor vaders en moeders vinden we nauwelijks significante verschillen. Vaders lijken iets positiever over het gebruik en bezit van smartspeakers en smartwatches door hun kinderen dan moeders, maar de verschillen zijn klein.

Tussen meerouder- en eenoudergezinnen zijn er wél enkele verschillen. Kinderen uit eenoudergezinnen maken vaker gebruik van de smartphone (79% vs. 70%) en hebben ook vaker een smartphone in eigen bezit (73% vs. 60%). Daar staat tegenover dat zij minder vaak gebruikmaken van en beschikken over smartwatches en smartspeakers (ongeveer half zo veel gebruik en bezit). Het grootste verschil zit echter in het gebruik van tablets: waar 71% van de kinderen in meeroudergezinnen een tablet gebruikt, doet slechts 50% van de kinderen in eenoudergezinnen dat.

Tot slot zijn er twee opvallende verschillen in de sociale klasse. In de lagere sociale klassen (D en C: respectievelijk 37% en 21%) hebben aanzienlijk meer kinderen de beschikking over een eigen televisietoestel dan in de hogere sociale klassen (A: 11%). Iets vergelijkbaars geldt voor het bezit van videogameconsoles: ruim de helft van de kinderen in klasse C (53%) heeft er een, tegenover nog geen kwart (24%) van de kinderen in klasse B2. In de hogere sociale klassen (B1 en A) bezit daarentegen ongeveer een derde van de kinderen een eigen videogameconsole.

Qua temperament van de kinderen zijn er geen belangrijke verschillen. Kinderen die drukker zijn dan anderen of meer de grenzen opzoeken, verschillen bijvoorbeeld niet wezenlijk in bezit en gebruik van digitale apparaten van meer rustige kinderen.

Concluderend kunnen we stellen dat kinderen regelmatig gebruikmaken van alle gangbare digitale apparaten. Vooral de mobiel, laptop en bijbehorende oortjes/koptelefoon worden meer gebruikt door oudere kinderen, wat parallel loopt aan het toenemende eigen bezit. Een eigen televisietoestel lijkt tegenwoordig vooral nog gangbaar te zijn voor kinderen uit lagere sociale klassen, terwijl in gezinnen uit hogere klassen nieuwere (en duurdere) technologieën eerder hun intrede in de kinderkamer doen. Zo lopen bijvoorbeeld eenoudergezinnen achter in het bezit van tablets voor kinderen.

Tijdsbesteding aan media en offline activiteiten

Mediatijd

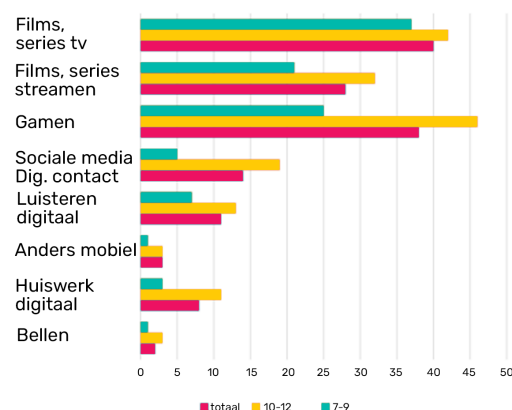
Gemiddeld besteden kinderen van 7 tot 12 jaar zo'n 144 minuten per dag aan verschillende media bij elkaar. Voor kinderen die geen tijd besteden aan bepaalde digitale activiteiten is daarbij 0 minuten aangehouden als tijdsbesteding.

Zoals Figuur 3 laat zien, wordt de meeste tijd besteed aan het kijken naar series en films op tv (gemiddeld 40 minuten), gevolgd door het spelen van videogames (38 minuten). Kijken naar films en series via streamingdiensten komt met bijna een half uur op de derde plek, terwijl digitaal socialiseren door kinderen gemiddeld per dag een klein kwartier in beslag neemt.

Opgemerkt moet worden dat 41% van de kinderen geen films of series op tv kijkt, terwijl een ongeveer even grote groep juist meer dan het gemiddelde van 40 minuten per dag kijkt. Voor een klein deel van de kinderen loopt dit zelfs op tot meer dan vijf uur per dag. Voor het streamen van films en series geldt eveneens dat ongeveer een derde van de kinderen daar geen tijd aan besteedt, terwijl een kwart van de kinderen er wel meer dan een half uur per dag aan doorbrengt. Bij 5% van de kinderen loopt dit zelfs op tot twee tot vijfënhalf uur per dag.

Ook voor gamen en voor digitale contacten via sociale media geldt dat respectievelijk vier op de tien en zes op de tien kinderen daar geen tijd aan besteden. Tegelijkertijd brengt zo'n 15% van de kinderen tussen de één en vijf uur per dag door met online spelletjes en is ongeveer 5% van de kinderen één tot vijf uur bezig met sociale media.

Figuur 3: Tijd besteed aan digitale activiteiten

Oudere kinderen besteden bij elkaar genomen beduidend meer tijd aan media, bijna drie uur per dag, in vergelijking met jongere kinderen, die daar gemiddeld zo'n

100 minuten aan besteden. Oudere kinderen zijn vooral meer bezig met het kijken naar streamingdiensten, het spelen van videogames en het gebruik van sociale media, oftewel digitaal contact. Daarnaast gebruiken oudere kinderen digitale media vaker en langer voor het maken van huiswerk.

Luisteren naar digitale verhalen, bellen en het uitoefenen van andere hobby's via de mobiel neemt relatief weinig tijd in beslag en verschilt nauwelijks tussen jongere en oudere kinderen.

Kinderen zijn dus vooral bezig met 'passief' consumeren van films en series en met het spelen van videogames. Tegelijkertijd is er grote variatie in de dagelijkse tijd die kinderen, volgens opgave van hun ouders, aan verschillende media-activiteiten besteden. Oudere kinderen hebben daarbij een breder palet aan digitale activiteiten dan jongere kinderen.

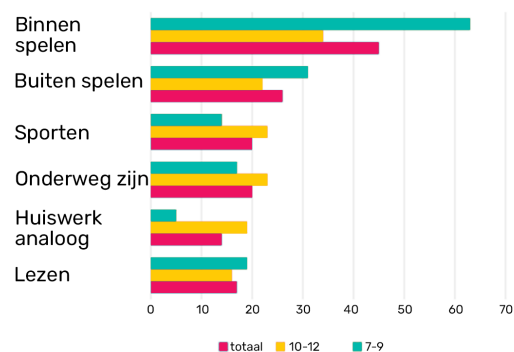
Offline tijd

Logischerwijs besteden kinderen de meeste tijd per etmaal aan slapen, waarbij jongere kinderen meer slaap krijgen (ruim negen uur per dag) dan oudere kinderen (ruim 8½ uur). Daarnaast gaan kinderen gemiddeld bijna vier uur per dag naar school, wat wellicht weinig en niet realistisch lijkt. Wanneer echter rekening wordt gehouden met weekenden en doordeweekse dagen, blijkt de opgave van de ouders redelijk te kloppen. Een kwart van de ouders rapporteerde namelijk over een weekenddag waarop kinderen nul uur op school zitten.

Zoals Figuur 4 laat zien, zijn andere activiteiten die kinderen op een dag ondernemen vooral binnen spelen en buitenspelen. Beide activiteiten worden significant langer door jongere kinderen gedaan dan door oudere kinderen. Oudere kinderen besteden daarentegen meer tijd aan sporten, onderweg zijn en het maken van huiswerk op papier. Het lezen van boeken neemt per dag bij beide

leeftijdsgroepen nog geen twintig minuten in beslag.

Figuur 4: Tijd besteed aan offline activiteiten

Andere verschillen in tijdsbestedingen

De tijd die jongens en meisjes aan digitale en analoge activiteiten besteden verschilt alleen voor een paar activiteiten. Jongens zijn per dag meer tijd bezig met videogames spelen (49 minuten) dan meisjes (28 minuten) en met buiten spelen (30 vs 21 minuten). Meisjes besteden daarentegen dan weer wat meer tijd aan analoog huiswerk maken (16 vs 12 minuten) en aan sociale media (16 vs 11 minuten).

Moeders hebben aangegeven dat hun kinderen langer onderweg waren (23 minuten) dan vaders (16 minuten). Verder waren er geen verschillen tussen vaders en moeders.

Tussen meer-ouder en een-ouder gezinnen bleken er slechts twee activiteiten significant te verschillen. In een-ouder gezinnen besteden kinderen veel meer tijd aan TV kijken (64 minuten) en aan videogames spelen (53 minuten) dan in meer-ouder gezinnen (respectievelijk 38 en 37 minuten).

Qua sociale klasse, tot slot, zijn er verschillen voor TV kijken, streamingdiensten, videogames spelen, lezen, en sporten. In hogere sociale klassen besteden kinderen minder tijd per dag aan TV kijken, films kijken via streamingdiensten,

en videogames spelen dan kinderen in lagere sociale klassen, terwijl ze juist meer tijd doorbrengen met lezen en sporten. Afhankelijk van de activiteit kan het verschil oplopen tot wel 20 minuten per dag.

Hoe lang kinderen bezig zijn met digitale en offline activiteiten hangt niet duidelijk samen met hun temperament. Drukke kinderen of kinderen die de grenzen opzoeken besteden niet significant meer of minder tijd aan bepaalde activiteiten.

Concluderend zien we dat er tussen kinderen grote verschillen bestaan in de tijd die zij aan media en aan offline activiteiten besteden. Naarmate kinderen ouder worden, spelen zij minder en brengen zij meer tijd door met media; jongens gamen meer en meisjes gebruiken vaker sociale media. Digitale media – en met name videogames en traditionele media als tv – hebben bovendien meer betekenis voor kinderen in eenoudergezinnen en gezinnen uit lagere sociale klassen.

Alleen of samen media gebruiken

Als kinderen gebruikmaken van media doen ze dat in de meeste gevallen alleen. Alleen TV kijken doen kinderen ook wel regelmatig met broers of zussen of met het hele gezin, en videogames spelen doen kinderen ook wel met broers of zussen.

Bij de offline activiteiten zien we een iets ander beeld. Lezen en huiswerk worden ook frequent alleen gedaan door de kinderen, maar spelen, sporten en onderweg zijn gebeurt veel vaker met de ouders of het hele gezin, of met anderen samen. Dat laatste geldt vooral voor sporten en buiten spelen, waarbij de anderen waarschijnlijk vaak leeftijdsgenootjes zijn.

Oudere kinderen zijn significant vaker dan jongere kinderen alleen bezig met sociale media/digitale contacten. Daarnaast zijn ze ook vaker alleen bij digitaal huiswerk maken en bij lezen. Jongere kinderen doen dat allemaal vaker met de ouders of de hele familie. Onderweg zijn doen oudere

kinderen, tot slot, ook vaker dan jongere kinderen alleen of samen met anderen (ws. leeftijdsgenootjes).

Tussen jongens en meisjes is er nauwelijks verschil in alleen of met het gezin of anderen activiteiten beoefenen. Meisjes hebben wel iets vaker dan jongens alleen digitaal contact.

Tijd doorbrengen met videogamen en films of series op TV kijken gebeurt in een-ouder gezinnen vaker in het bijzijn van de ouder dan in meer-ouder gezinnen. In een-ouder gezinnen spelen kinderen daarentegen dan wel weer vaker alleen binnen.

Opvallend is dus dat veel kinderen vaak media alleen gebruiken. Dat er wat meer gezamenlijk mediagebruik in een-ouder gezinnen plaatsvindt, is misschien te verklaren doordat die gezinnen doorgaans kleiner behuist zijn.

Redenen voor mediagebruik

Ouders laten hun kinderen om diverse redenen gebruikmaken van digitale media. In de vragenlijst zijn 25 verschillende redenen voorgelegd. Volgens een statistische procedure (factoranalyse) zijn de antwoorden van de ouders te clusteren tot zes typen (zie kader: Redenen voor mediagebruik). Ouders hebben het vaakst aangegeven dat zij hun kinderen media laten gebruiken om hun kind rust te gunnen; gemiddeld koos 40% van de ouders hiervoor. Een kwart van de ouders noemde ook als reden dat media plezier bieden aan hun kind (25%) en dat zij hun kind contact willen laten onderhouden met anderen (24%). Gemiddeld bijna een op de vijf ouders (19%) noemde redenen die te maken hebben met ontwikkeling stimuleren via digitale media.

Rust voor de ouders zelf wanneer hun kind gebruikmaakt van digitale media, is slechts door een klein deel van de ouders genoemd (7%), terwijl nog veel minder ouders (2%) aangaven dat zij media inzetten als instrumentele afleiding, bijvoorbeeld om het

kind in slaap te laten vallen of af te leiden van iets vervelends.

Redenen om media te gebruiken hangen vooral samen met de leeftijd van de kinderen. Ouders van oudere kinderen hebben significant vaker gezegd dat zij hun

kind media laten gebruiken om contact te onderhouden. Ouders van jongere kinderen noemden juist significant vaker dat zij met mediagebruik hun kind rust gunnen, zichzelf rust gunnen of dat zij media inzetten als instrumentele afleiding.

Kader: Redenen voor mediagebruik

Kind rust gunnen

- Om mijn kind een momentje voor zichzelf te geven.
- Om mijn kind te laten ontspannen
- Zodat mijn kind even rust heeft.

Plezier bieden

- Zodat mijn kind kan spelen.
- Zodat mijn kind zich niet verveelt.
- Zodat mijn kind plezier heeft.
- Zodat mijn kind zich trots voelt.

Contact onderhouden

- Om mijn kind contact te laten hebben met familie of vriendjes.
- Zodat mijn kind iets kan delen met familie of vriendjes.
- Omdat andere kinderen op dat moment ook digitale media mogen gebruiken.

Ontwikkeling stimuleren

- Zodat mijn kind iets kan leren
- Zodat mijn kind zich bewust wordt van eigen gedachtes of gevoelens
- Zodat mijn kind zelf de digitale wereld kan ontdekken.
- Zodat mijn kind beter leert om te gaan met media.
- Zodat mijn kind creatief is of iets maakt.
- Om samen iets te kunnen doen met mijn kind.

Ouder rust gunnen

- Om mijn kind stil te laten zitten
- Zodat mijn kind anderen niet tot last is
- Zodat mijn kind zich concentreert.
- Zodat ik als ouder zelf even kan rusten.
- Zodat ik als ouder zelf even iets kan doen.

Instrumenteel afleiden

- Zodat mijn kind iets zinvols doet.
- Om mijn kind beter te laten slapen.
- Om mijn kind af te leiden van iets vervelends.
- Om mijn kind te laten bewegen.

Tussen jongens en meisjes, vaders en moeders en ouders uit eenouder- en meeroudergezinnen of gezinnen uit verschillende sociale klassen zijn nauwelijks verschillen te zien in de redenen waarom kinderen media mogen gebruiken. Gebruiksredenen hangen daarentegen wel samen met het temperament van de kinderen. Bij kinderen die relatief druk zijn of de grenzen opzoeken, zetten ouders media vaker in als afleiding of om zichzelf of hun kind rust te gunnen. Ook worden media dan minder vaak ingezet om ontwikkeling te stimuleren.

Het lijkt er dus sterk op dat vooral ouders die meer moeite hebben met hun drukke kinderen en ouders van jongere kinderen media inzetten om orde te creëren in de opvoeding.

Waargenomen effecten van media

Ouders herkennen zowel positieve als negatieve kanten aan het gebruik van media door hun kinderen. Zo is een overgrote meerderheid van de ouders het ermee eens dat digitale media verslavend kunnen zijn (85%) en vindt bijna twee derde van de ouders dat er gezondheidsrisico's zijn voor (te weinig) bewegen en voor de ogen (respectievelijk 62% en 64%). Daar staat tegenover dat ouders ook kansen van digitale media zien, bijvoorbeeld voor het leren van Engels (74% is het hiermee eens) en voor plezier (65%).

Wanneer de risico's en kansen samen worden genomen, blijkt dat ouders gemiddeld iets meer overtuigd zijn van de negatieve effecten van media op kinderen dan van de positieve effecten. Hoewel het verschil tussen beide overtuigingen significant is, is het niet overdreven groot. Ouders zijn het gemiddeld bijna 'eens' met de negatieve effecten en eerder 'neutraal' dan 'eens' bij de positieve effecten.

Ouders van jongere kinderen zijn significant vaker overtuigd van de negatieve effecten, terwijl ouders van oudere kinderen juist meer positieve effecten van media herkennen. Ook zien ouders iets meer positieve effecten van media voor jongens dan voor meisjes. Ouders uit hogere sociale klassen (A en B1) zijn significant vaker overtuigd van negatieve effecten dan ouders uit lagere klassen (met name D). Tussen ouders uit eenoudergezinnen en meeroudergezinnen zijn geen verschillen gevonden in hoe zij denken over positieve en negatieve media-effecten. Ook bij kinderen die als drukker of rustiger, of als meer of minder risicozoekend worden ervaren, is er geen verschil.

Mediaopvoeding

Mate waarin ouders aan mediaopvoeding doen

Ouders hebben voor achttien gedragingen die met mediaopvoeding te maken hebben aangegeven hoe vaak zij deze toepassen. De gedragingen zijn volgens een factoranalyse te clusteren tot vijf mediaopvoedingstrategieën (zie kader: Vijf mediaopvoedingstrategieën).

Gemiddeld genomen zeggen ouders het vaakst te doen aan *stimuleren van mediawijsheid*, oftewel uitleg geven, waarschuwen en met het kind praten over digitale media. Op de tweede plaats staat *supervisie*, waarbij het kind zelfstandig media gebruikt en de ouder op afstand een oogje in het zeil houdt. Daarnaast gebruiken ouders digitale media ook *samen* met hun kind en doen zij aan *stoppen*, waarbij duidelijke grenzen worden gesteld aan hoe lang of wat kinderen met digitale media mogen doen. Ouders passen deze vier vormen van mediaopvoeding 'een enkele keer' tot 'regelmatig' toe; niet echt heel frequent dus.

Relatief weinig aandacht geven ouders aan *schaduw*, waarbij zij achteraf nagaan wat kinderen op hun apparaten hebben gedaan of met wie zij contact hebben gehad. Gemiddeld doen ouders dat slechts een enkele keer.

Van alle vormen van mediaopvoeding passen ouders *stimuleren* en *schaduw* significant vaker toe bij oudere kinderen. Bij jongere kinderen doen ouders daarentegen beduidend vaker aan *supervisie*.

Kader: Vijf mediaopvoedingstrategieën

Stimuleren

- Uw kind uitleggen dat wat je online tegenkomt vaak veel mooier is dan in het echt.
- Met uw kind praten of uitleg geven over dingen die uw kind op de televisie, (spel)computer, telefoon of tablet kan tegenkomen.
- Uw kind waarschuwen voor rare filmpjes die het op televisie, (spel)computer, telefoon of tablet kan zien.
- Uw kind uitleggen hoe je netjes met elkaar omgaat of ruzies oplost op de telefoon, (spel)computer of tablet.

Supervisie

- Uw kind een scherm laten gebruiken, maar wel op afstand in de gaten houden wat daar gebeurt.
- Op afstand meekijken met wat uw kind op de televisie, (spel)computer, telefoon of tablet doet, bv. tijdens het koken.
- Zeggen welke computerspelletjes, websites of apps uw kind mag gebruiken en welke niet.

Samen

- Met uw kind samen spelletjes spelen op de (spel)computer, telefoon of tablet.
- Samen met uw kind genieten van grappige filmpjes, bv. op YouTube, Tiktok of Snapchat.
- Samen met uw kind televisie kijken.

Stoppen

- Schermtijd beperken of verbieden als uw kind iets gedaan heeft wat niet mag.
- De televisie, (spel)computer, telefoon of tablet uitzetten of weghalen, omdat u vindt dat uw kind er lang genoeg gebruik van heeft gemaakt.
- De telefoon of laptop afpakken als uw kind iets heeft gedaan wat niet mag.
- Uw kind duidelijk maken hoeveel schermtijd hij of zij heeft.

Schaduw

- Op de telefoon of tablet teruglezen met wie uw kind contact heeft gehad, zonder dat uw kind dit weet.
- Met medeweten van uw kind, op de telefoon of tablet achteraf controleren wat uw kind daar heeft gedaan.
- Via een app volgen wat uw kind op zijn of haar telefoon doet of waar hij of zij is.
- Zeggen met wie uw kind via de telefoon wel of niet contact mag hebben.

Vertrouwen in de mediaopvoeding

Bij het uitoefenen van de mediaopvoeding herkennen ouders vier aspecten die het vertrouwen in de mediaopvoeding makkelijker of lastiger kunnen maken (zie kader: vertrouwen in mediaopvoeding). Ten

eerste hebben de meeste ouders het idee dat zij voldoende *mediakennis* hebben en van daaruit het gesprek met hun kinderen kunnen aangaan. Gemiddeld zijn ouders het

overwegend 'eens' met de uitspraken die aangeven dat zij mediakennis hebben.

Iets lastiger voor ouders is het *afspraken naleven* en zich eraan houden. Dat geldt zowel voor de ouders zelf als voor de kinderen, die zich aan de afspraken moeten

houden. Nog lastiger voor ouders is het vinden van *gelegenheid* om media met de kinderen te kunnen delen, terwijl het tonen van goed *eigen voorbeeldgedrag* het meest lastig wordt gevonden.

Kader: Vertrouwen in mediaopvoeding

Mediakennis

- Ik kan heel goed aan mijn kind uitleggen hoe hij of zij de telefoon goed kan gebruiken.
- Ik kan mijn kind heel goed uitleggen wat risico's zijn van bv. Tiktok of Snapchat.
- Ik vind het makkelijk om met mijn kind te praten over wat hij of zij online leuk vindt.
- Ik heb er geen moeite mee om van een afstandje mijn kind in de gaten te houden als hij of zij iets doet met digitale media, bv. tijdens het koken.

Afspraken naleven

- Mijn kind houdt zich altijd aan de afspraken die we hebben over het gebruik van telefoon, tablet, (spel)computer of televisie.
- Ik vind het makkelijk om afspraken met mijn kind over schermtijd vol te houden.

Gelegenheid

- Het lukt me wel om regelmatig samen met mijn kind videospelletjes te spelen.
- Ik kan mijn kind heel goed begeleiden bij het spelen van videospelletjes.
- Het lukt mij goed om regelmatig samen met mijn kind te kijken naar filmpjes die hij of zij leuk vindt.

Eigen voorbeeldgedrag

- Ik vind het makkelijk om niet steeds zelf mijn telefoon te checken in het bijzijn van mijn kind.
- Ik vind het makkelijk om thuis het goede voorbeeld te geven met mijn eigen digitale mediagebruik.

Belemmerende of steunende factoren bij de mediaopvoeding

In het verlengde van het vertrouwen in de eigen mediaopvoeding herkennen ouders ook vier factoren die belemmerend of steunend kunnen zijn voor hun opvoeding (zie kader). Als eerste factor geldt de steun en overeenstemming met de partner. Ruim driekwart van de ouders vindt dat zij zich daardoor gesteund voelen.

In de tweede plaats hebben ouders ook redelijk veel zelfvertrouwen in hun eigen kennis en begrip van het mediagebruik door hun kind. Ruim driekwart van de ouders zegt dat zij in staat zijn dingen uit te leggen of begrip te hebben voor wat kinderen online doen. Minder positief zijn ouders over hun

mogelijkheden om online adviezen en tips te vinden; dat lukt slechts een op de drie ouders.

Tot slot zijn ouders het minst positief over externe steun. Een kwart van de ouders ervaart steun van andere ouders en ongeveer een op de acht ouders voelt zich gesteund door de overheid of door techbedrijven.

Verschillen in mediaopvoeding tussen ouders

De mate waarin ouders aan de verschillende mediaopvoedingsstrategieën toekomen verschilt niet per sociale klasse en ook niet tussen jongens en meisjes. Wel is er een verschil tussen eenouder- en meeroudergezinnen: in de laatste groep

passen ouders vaker *stoppen* toe dan alleenstaande ouders. Daarnaast zeggen moeders significant vaker dat zij **stimuleren** en *supervisie* toepassen dan vaders.

Ouders vinden het bij jongere kinderen makkelijker om *gelegenheid* voor samen gebruik te vinden en om *afspraken* na te leven dan bij oudere kinderen. Bij oudere kinderen is het daarentegen makkelijker om hun *mediakennis* toe te passen. Verder zijn *afspraken* makkelijker na te leven bij meisjes dan bij jongens en vinden vaders het eenvoudiger om *gelegenheid* voor samen gebruik te vinden en om zelf het goede *voorbeeld* te geven dan moeders. Tot slot ervaren ouders meer steun van hun partner bij de mediaopvoeding van jongens en in hogere sociale klassen (A, B1). Ouders uit lagere of middenklassen (D, B2) ervaren daarentegen juist meer steun van de overheid, techbedrijven of van andere ouders.

Bij kinderen die als druk worden ervaren of die vaker de grenzen opzoeken, zeggen ouders dat zij vaker de strategieën *stoppen* en *schaduw* toepassen, maar juist minder vaak mediawijsheid *stimuleren*. Parallel daaraan vinden de ouders van deze drukkere kinderen het ook moeilijker om hun *mediakennis* over te dragen en om *afspraken* over mediagebruik na te leven. Tot slot scoren ouders van drukkere kinderen het hoogst op belemmerende factoren zoals weinig *zelfvertrouwen* in de mediaopvoeding en weinig steun van een partner, maar ervaren zij wel steun van externe partijen zoals de overheid of andere ouders.

Inzichten uit interviews met ouders op straat, tijdens ouderavonden en via WhatsApp

Kansen en risico's

De ouders die op een oproep om mee te denken over kind en media in de WhatsApp groep hebben gereageerd, zijn zeer negatief over het mediagebruik van hun kinderen en

zien vooral risico's, zoals verslavingsgevoeligheid, teloorgang van het contact en de verbinding met het gezin, gezondheidsschade en ontwikkelingsstoornis. Op zich is dit niet verwonderlijk, omdat de WhatsApp groep gericht is op ouders die voorstander zijn van smartphone-vrij opgroeien. Deze ouders vinden het gebruik van media door kinderen ongewenst en zien liever dat kinderen dingen leren, en met anderen in de fysieke wereld spelen en omgaan:

'Ik ben zeer bezorgd over de impact van het gebruik van digitale media door kinderen. Ik zie zelf enkel nadelen. De voordelen die er zijn (wat kinderen op deze manier kunnen leren) zie ik niet, omdat alles wat kinderen moeten leren in het leven, ook zonder digitale media kan.'

Uit de gesprekken die gevoerd zijn op ouderavonden en op straat komt een iets genuanceerder beeld. Enerzijds merken ouders op dat zij veel negatiever zijn over media dan hun kinderen. Ouders hebben vooral veel zorgen over de mate waarin sociale media in het leven van hun kinderen ingrijpen, verslaving kunnen creëren, de sociale druk die dat oplevert en dat kinderen weinig buiten spelen. Ouders merken dat hun kinderen daar veel gelatener over zijn. Tegelijk zien veel ouders ook de voordelen van het gebruik van de mobiele telefoon, m.n. voor de veiligheid en bereikbaarheid van hun kinderen. Daarnaast kunnen kinderen er veel plezier mee beleven. Vooral op jongere leeftijd lijken er minder problemen en zorgen bij ouders te spelen.

Mediaopvoeding

Ouders in de WhatsAppgroep zijn vooral restrictief in hun opvoeding. Twee ouders vinden het nu nog makkelijk: zij stellen regels op en beperken het mediagebruik zoveel mogelijk. Een enkeling vindt dit juist lastig. Het mediagebruik zorgt voor veel zorgen en spanningen en vraagt om nadrukkelijk handhaven tegenover de grote impact van de techindustrie op het kind.

‘Het is voor mij het grootste onderwerp van zorg en spanning in de opvoeding. We hebben in ons gezin allerlei afspraken, en daar zijn wij als ouders tevreden mee, maar het vraagt van ons dit continu te handhaven, terwijl mediamagnaten in de wereld buiten het gezin vrij spel krijgen om kinderen te verleiden en verslaafd te maken.’

Uit de andere gesprekken blijkt dat ouders hun belangrijke rol voor hun kinderen herkennen. Zij willen meer gesprekken met hun kinderen kunnen voeren, maar ervaren nu te weinig aandacht en gelegenheid voor *samen media gebruiken, supervisie* en vooral positief *stimuleren*. Het blijkt dat samen media gebruiken weinig voorkomt en dat ouders maar beperkt zicht hebben op wat kinderen met media doen:

‘Ik snap soms niet wat ze aan het doen zijn, zeker met de games van de jongens.’

Ouders merken ook dat zij vaak te veel vanuit een automatisme focussen op *stoppen*, regels en afspraken maken om het mediagebruik te beperken. Op zich vinden ouders dat afspraken maken meestal wel goed gaat, maar zij zien ook dat dit moeilijker wordt naarmate kinderen ouder worden.

Ouders erkennen dat zij alle vier de strategieën zouden willen toepassen, maar zoekende zijn hoe zij dit moeten doen. Ook willen zij graag weten hoe zij nu een goed voorbeeld voor hun kind kunnen zijn en hebben zij vragen over hoe zij hun kinderen goed kunnen begeleiden. Ouders zijn zoekende naar wat ‘normaal’ mediagebruik is voor hun kind en vinden het lastig te bepalen wat de juiste leeftijd is voor een eerste telefoon. Tegelijk ervaren zij duidelijke sociale druk om hun kind een mobiele telefoon te geven.

Wat is er nodig volgens ouders

De ouders uit de WhatsAppgroep geven aan dat zij wet- en regelgeving, richtlijnen voor

leeftijdsgrenzen, beveiligingen, handhaving, voorlichting en educatie missen. Zij willen vooral ondersteuning en samenwerking vanuit school, overheid en techbedrijven, waarbij die initiatieven gericht zouden moeten zijn op het zo lang mogelijk uitstellen van mediagebruik. Daarnaast achten zij het wenselijk dat meer bewustwording wordt gekweekt rond de voorbeeldfunctie van ouders, en dus hun eigen mediagebruik.

Uit de gesprekken op de ouderavonden en op straat kwam naar voren dat ouders vooral behoefte hebben aan mogelijkheden voor meer gesprekken en afstemming met andere ouders. Hoewel ouders hun eigen verantwoordelijkheid inzien bij de mediaopvoeding, zien zij ook een belangrijke rol voor de school, omdat die een groot bereik heeft. Ouders denken aan meer structurele lessen voor leerlingen en aan het versterken van de samenwerking tussen ouders en school.

‘Als één ouder iets toepast heeft dat minder impact dan wanneer de school iets voorschrijft’.

Daarbij zien zij ook een duidelijke rol voor de overheid: scholen moeten worden gestimuleerd om meer lessen over mediagebruik te geven, maar ook het uitvaardigen van richtlijnen voor gezond mediagebruik per leeftijdscategorie en duidelijke wetgeving kan ouders uiteindelijk helpen beter invulling te geven aan de mediaopvoeding. Tegelijkertijd gaven ouders aan dat zij behoefte hebben aan een overzicht van gefundeerde, wetenschappelijk onderbouwde tips en adviezen. Goede adviezen die ouders praktisch ondersteunen bij de dagelijkse mediaopvoeding zijn volgens hen maar moeilijk te vinden.

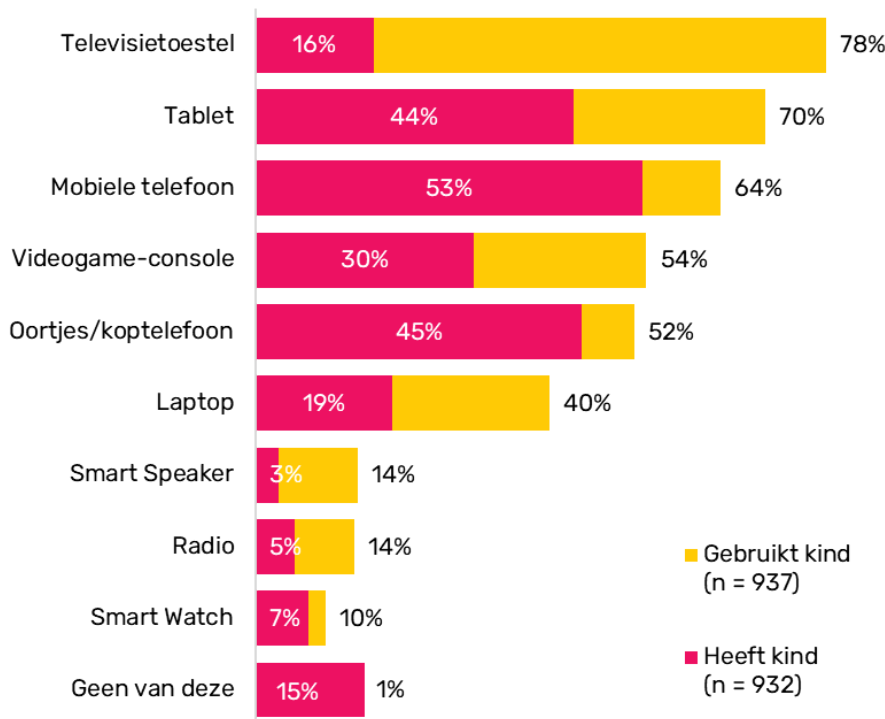

Mediagebruik en -impact

Hoe gebruiken kinderen van 7 tot en met 12 jaar digitale media en wat zijn volgens ouders de belangrijkste kansen en risico's hiervan?

Kinderen gebruiken vooral tablets, mobiele telefoons, televisies en consoles, en bezitten vooral mobiele telefoons, tablets en laptops, vooral bij de oudere kinderen.

Van welke media-apparaten maakt uw kind regelmatig gebruik?

Naarmate kinderen ouder worden, nemen zowel het gebruik als het bezit van media-apparaten toe:

- **Mobiele telefoons:** 33% van de 7-jarigen en 98% van de 12-jarigen gebruiken een mobiele telefoon, terwijl het bezit stijgt van 16% op 7 jaar naar 97% op 12 jaar.
- **Tablets:** Vooral populair bij jongere kinderen (79% gebruik bij 9-jarigen), maar wordt minder gebruikt door 11-12 jarigen (57%). Het bezit daalt van 47% op 7-8 jaar naar 34% op 11-12 jaar.
- **Laptops:** Gebruikt door 19% van de 7-jarigen en 68% van de 12-jarigen, met een toename in bezit van 2% op 7 jaar naar 56% op 12 jaar.

Zie bijlagen 1 en 2 voor meer details.

Kinderen krijgen gemiddeld op 9,2 jaar een mobiel om veiligheidsredenen; ouders van kinderen zonder mobiel stellen dit uit tot 11,6 jaar wegens bezorgdheid voor verslaving.

**Kinderen hebben al een mobiel
(n = 494)**

9,2 jaar

Is de gemiddelde leeftijd dat kinderen een mobiel hebben gekregen.

Top 5 redenen om een mobiel te geven:

1. Veiligheid en bereikbaarheid
2. Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid
3. Sociale integratie
4. Voorbereiding op de digitale wereld en mediawijsheid
5. Noodzakelijk voor school of vervoer

**Kinderen hebben nog geen mobiel
(n = 442)**

11,6 jaar

Is de gemiddelde leeftijd dat kinderen moeten zijn om een eigen telefoon te krijgen, als ze deze nog niet hebben.

Top 5 redenen om (nog) geen mobiel te geven:

1. Verslaving en afleiding
2. Risico's van sociale media
3. Gebrek aan controle
4. Nog niet oud genoeg voor verantwoordelijkheid
5. Leren omgaan met situaties en problemen zonder mobiel

Kinderen uit eenoudergezinnen krijgen gemiddeld eerder een telefoon dan kinderen uit meeroudergezinnen

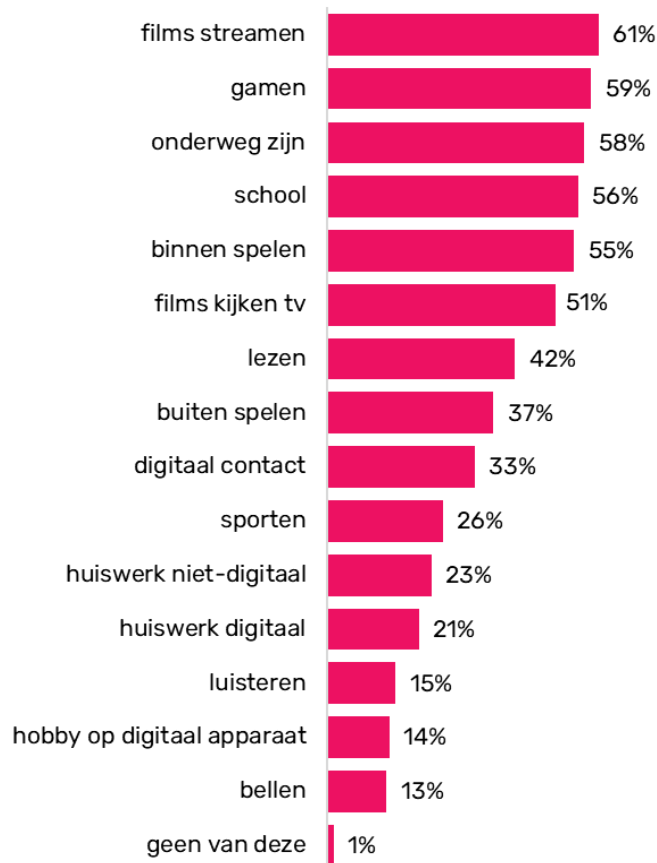
Kinderen uit huishoudens met een lagere sociale klasse (C of D) krijgen gemiddeld eerder een eigen mobiel dan kinderen uit huishoudens van hogere sociale klassen

Ouders met een hoger opleidingsniveau geven hun kinderen later een mobiele telefoon dan ouders met een lager opleidingsniveau.

Films streamen en gamen zijn de activiteiten die de meeste kinderen hebben ondernomen

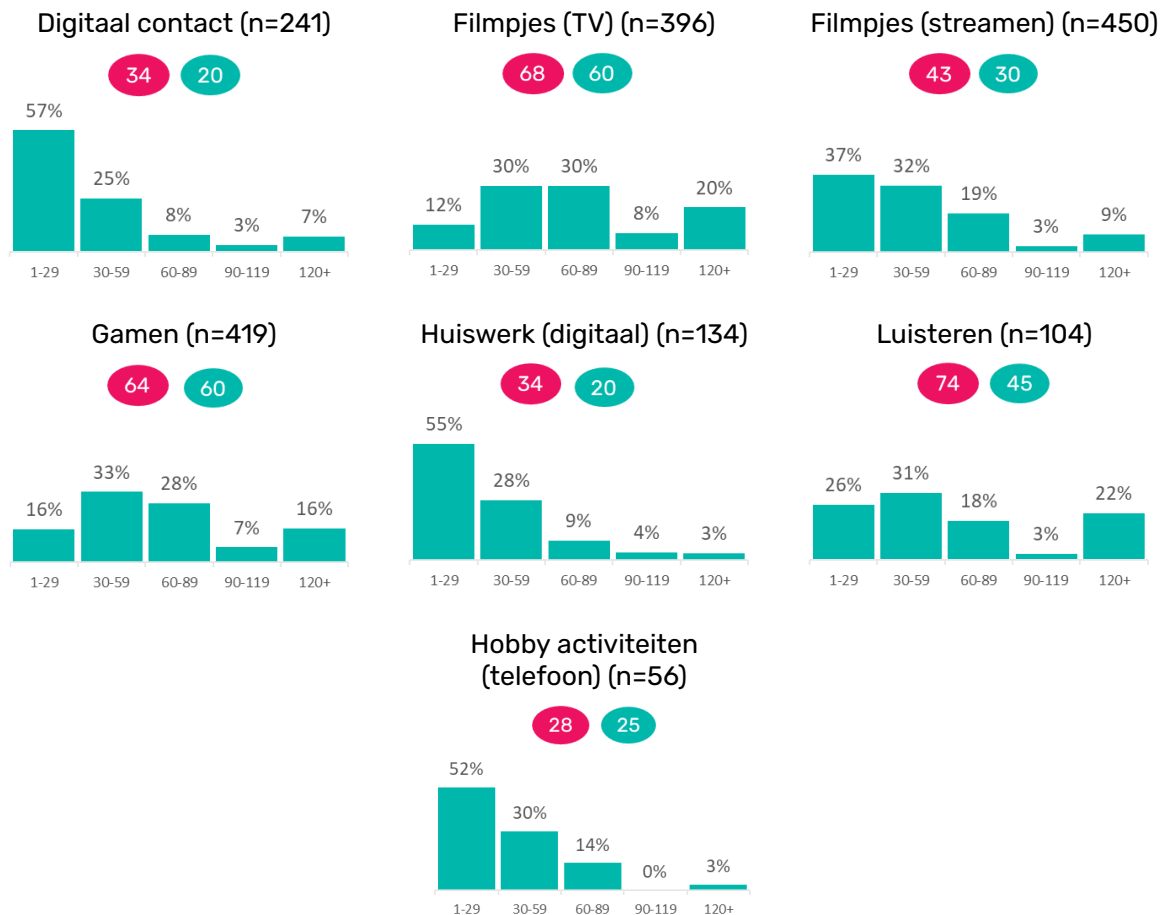
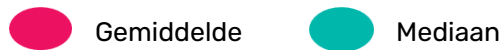
% activiteiten ondernomen

Het percentage dat digitale activiteiten onderneemt, zoals films streamen, gamen, digitaal contact en technologiegebruik, nemen toe met de leeftijd. Voor fysieke activiteiten, zoals binnen- en buitenspelen, neemt dit juist af.

Van de digitale activiteiten wordt mediaan de meeste tijd besteed aan gamen en filmpjes op tv kijken en aan digitaal contact en huiswerk wordt de minste tijd besteed

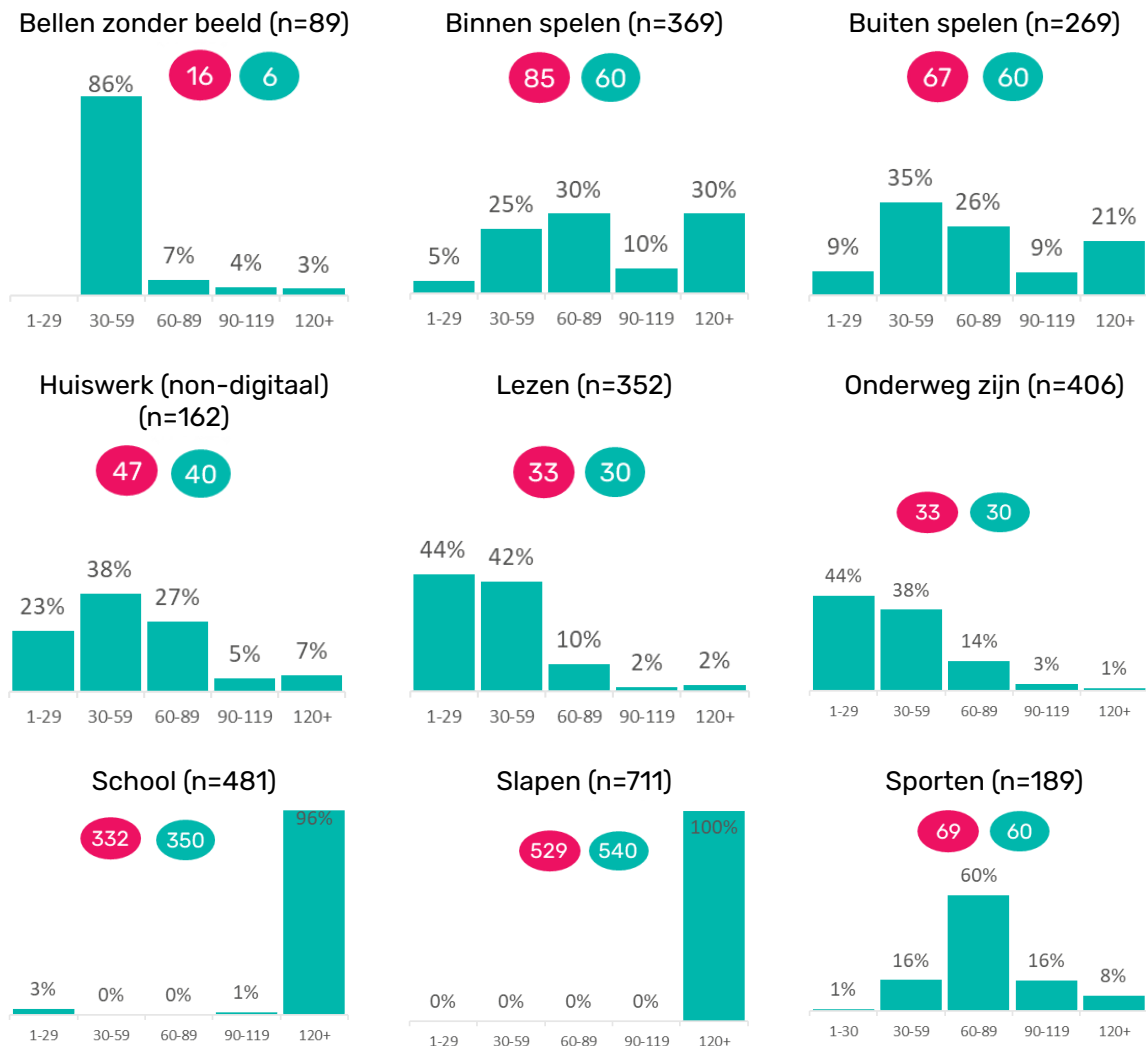
Tijdsbesteding digitale activiteiten (in minuten)

Aan non-digitale activiteiten wordt mediaan meer tijd besteed, vooral aan actieve activiteiten zoals binnen en buiten spelen en sporten

Tijdsbesteding non-digitale activiteiten (in minuten)

● Gemiddelde ● Mediaan

Kinderen van 7 tot 12 jaar gebruiken digitale media vaak alleen, maar doen niet-digitale activiteiten meestal samen met anderen

Deed uw kind deze activiteit vooral alleen of samen met iemand anders?*

Voornamelijk alleen

- Luisteren naar digitale verhalen – 67%
- Digitaal contact – 66%
- Films streamen – 60%
- Huiswerk Digitaal – 56%
- Lezen – 56%
- Bellen – 54%
- Gamen – 50%

Voornamelijk met gezin (ouders, broers en/of zussen)

- Films kijken televisie – 81%
- Onderweg zijn – 74%
- Binnen spelen – 70%
- Huiswerk (non-digitaal) – 51%
- Hobby telefoon – 51%

Voornamelijk met anderen dan gezin

- Buiten spelen – 59%
- Sporten – 56%

**In bijlage 3 en 4 is een overzicht te vinden van de activiteiten en de percentages van de personen met wie kinderen deze activiteiten hebben uitgevoerd.*

A man with a beard and a young girl are sitting together, looking at a smartphone. The man is holding the phone and pointing at the screen, while the girl looks on with interest. They are in a room with a bookshelf in the background.

Mediaopvoeding en uitdagingen voor ouders

Welke ondersteuning en adviezen hebben ouders voor het mediagebruik van hun kinderen?

Ouders gebruiken digitale media vooral voor plezier en ontspanning, maar naarmate hun kinderen ouder worden, komt het educatie-aspect meer op de voorgrond

Waarom laat u uw kind gebruikmaken van digitale media?

Voor de jongere leeftijdsgroepen (7-9 jaar) leggen ouders een grotere nadruk op ontspanning en plezier. Naarmate de kinderen ouder worden, vinden ouders zelfontdekking en leren (bijvoorbeeld omgaan met media en creativiteit) belangrijker.

Ouders van kinderen met een niet-Nederlandse culturele herkomst vinden leren en ontspanning minder belangrijk, maar leggen meer focus op afleiding en het voorkomen van verveling.

Ouders in de lagere sociale klassen (C&D) gebruiken digitale media vaker voor praktische doeleinden, zoals ontspanning, rust, of afleiding voor hun kinderen. Ouders in hogere sociale klassen zetten digitale media vaker in voor educatie en plezier.

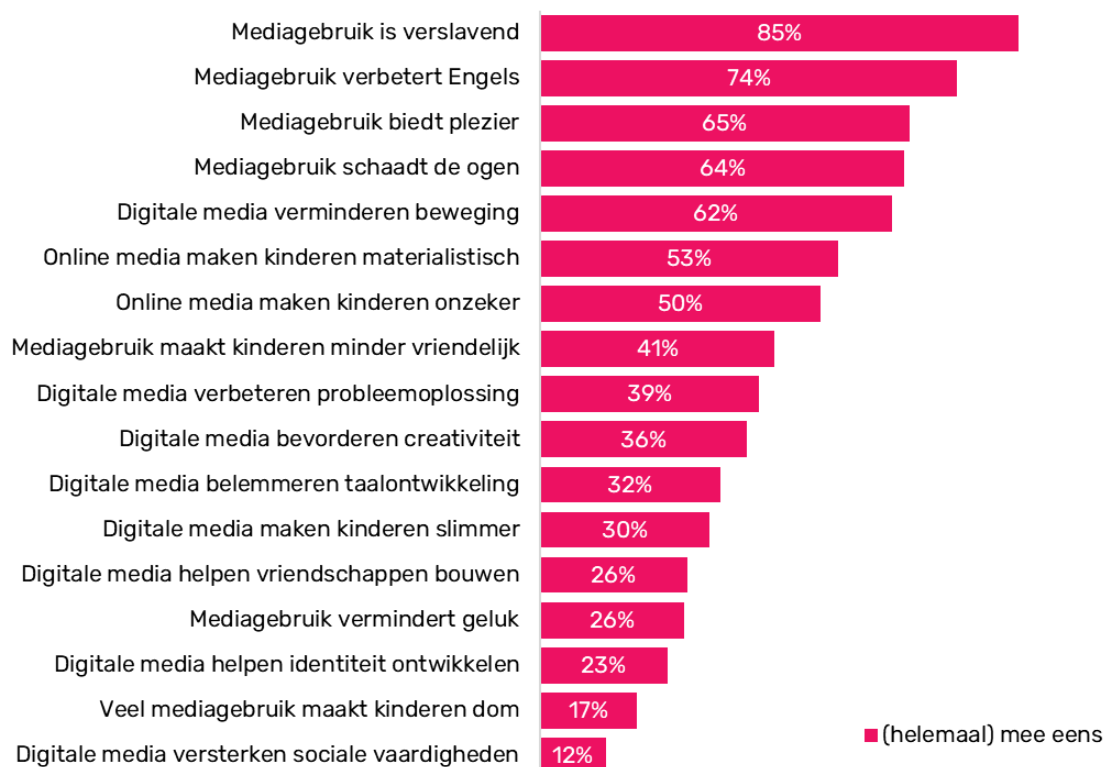
Ouders met een hoger opleidingsniveau laten hun kinderen digitale media vaker gebruiken voor plezier, contact, leren en zelfontdekking, terwijl ouders met een lager opleidingsniveau media meer inzetten voor praktische doeleinden zoals vermaken of rust bieden.

Voor kinderen in een eenoudergezin wordt digitale media vaker gebruikt om de ouder rust te geven en zodat de ouder iets voor zichzelf kan doen.

Ouders zien digitale media als verslavend en schadelijk voor beweging en ogen, maar erkennen voordelen voor Engels, plezier en creativiteit

Wat vindt u de kansen en risico's van mediagebruik?

Ouders met een hoger opleidingsniveau zien meer nadelen van mediagebruik, maar zij benadrukken ook steeds meer de positieve effecten ten opzichte van ouders met een lager opleidingsniveau.

Ouders van jongere kinderen (zeven- en achtjarigen) lijken minder bezorgd over de negatieve invloeden van mediagebruik dan ouders van oudere kinderen (twaalfjarigen), die vaak meer bezorgd zijn over de effecten van mediagebruik op sociale vaardigheden, fysieke activiteit, en psychologisch welzijn.

Ouders maken zich zorgen over digitale verslaving, ongepaste content, sociale media-invloed en privacy, en zoeken hoe zij balans en bescherming kunnen bieden

Meest genoemde **zorgen** over het digitale leven van kinderen*:

1. **Verslaving aan digitale media:** Ouders maken zich zorgen over de verslaving aan telefoons, apps, en games, en de negatieve impact op de sociale vaardigheden, fysieke activiteit, en gezondheid van hun kinderen.
2. **Ongepaste content en online gevaren:** Er is bezorgdheid over de blootstelling aan schadelijke inhoud zoals pornografie, geweld, en online pesten, evenals de gevaren van contact met mensen met slechte bedoelingen
3. **Invloed van sociale media op zelfbeeld:** Ouders maken zich zorgen over de impact van sociale media op het zelfbeeld van hun kinderen, de druk om perfect te zijn, en de invloed op hun mentale gezondheid.

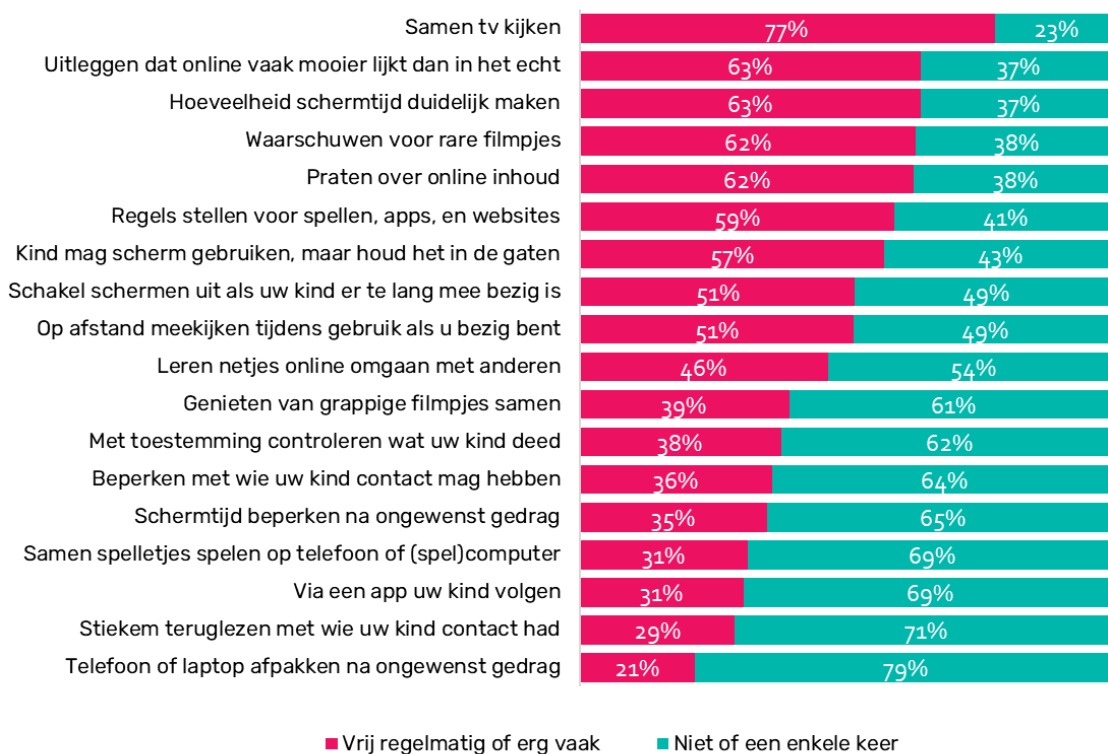
Ouders hebben deze **vragen** over het digitale leven van hun kind*:

1. **Hoeveel schermtijd is te veel?**
Wat is de juiste balans tussen schermtijd en andere activiteiten zoals buitenspelen, sociaal contact, en schoolwerk?
2. **Wat zijn de risico's voor de ontwikkeling van mijn kind?**
Hoe beïnvloedt digitaal mediagebruik de cognitieve en sociale ontwikkeling van mijn kind?
3. **Wat kunnen we doen om onze kinderen te beschermen tegen online gevaren?**
Bijvoorbeeld tegen gevaarlijke online invloeden zoals grooming, online pesten, en schadelijke inhoud

**Dit is een samenvatting van de open antwoorden*

Ouders begeleiden het mediagebruik van hun kinderen met toezicht, duidelijke regels en gesprekken over veiligheid, maar pakken niet apparaten af na ongewenst gedrag

Hoe vaak doet u onderstaande?

Ouders houden meer toezicht en zijn meer betrokken bij het schermgebruik van jongere kinderen, maar naarmate kinderen ouder worden, vermindert de intensiteit van dit toezicht.

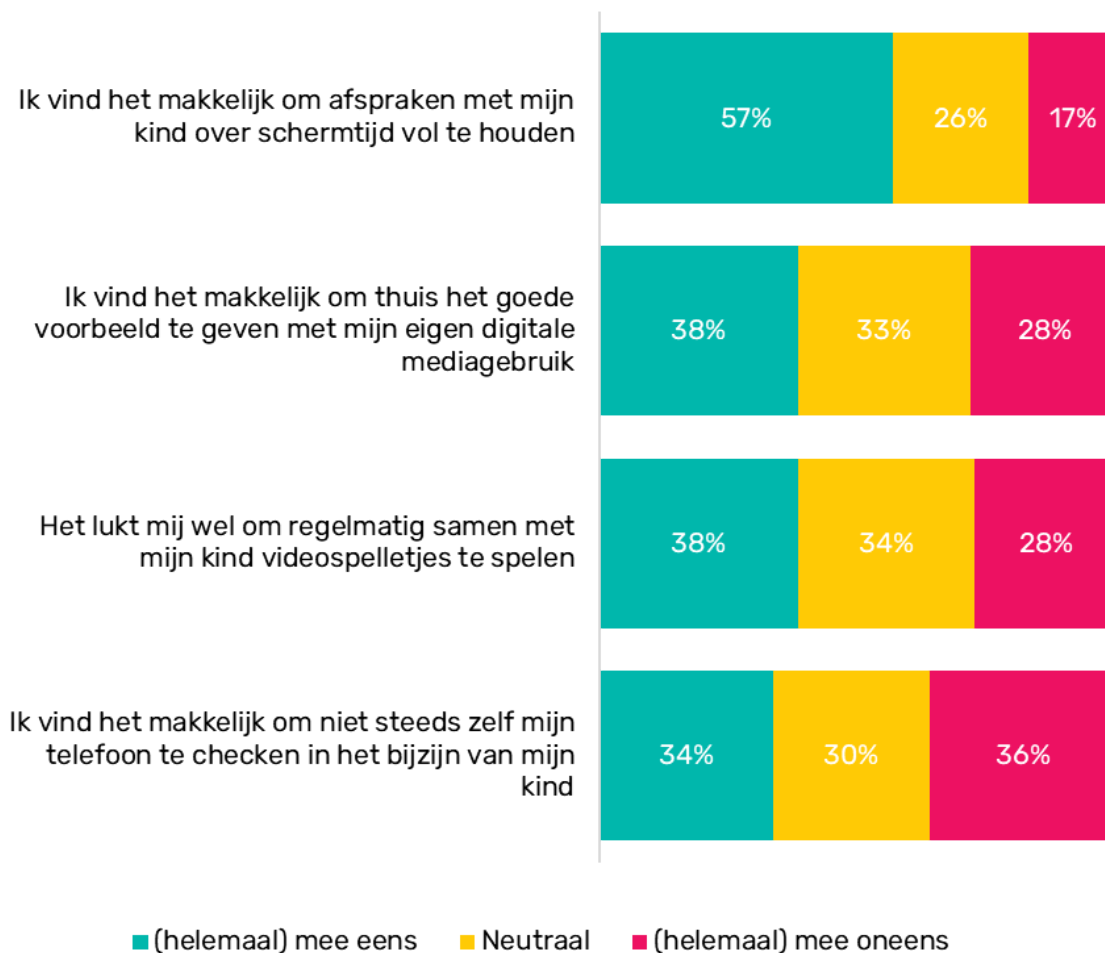
Ouders van kinderen met een niet-Nederlandse herkomst vinden het lastiger afspraken te maken over schermtijd.

Ouders met een lager opleidingsniveau houden meer toezicht en zijn meer betrokken, terwijl ouders met een hoger opleidingsniveau meer vrijheid bieden en minder controle uitoefenen.

Ouders vinden het relatief makkelijk om toezicht te houden en hun kinderen aan afspraken te laten houden, maar hebben meer moeite met voorbeeldgedrag tonen

In hoeverre bent u het met de volgende uitspraken over regels en voorbeeldgedrag eens?*

Naarmate kinderen ouder worden, vinden ouders het lastiger om afspraken over schermtijd vol te houden.

Ouders van kinderen met een niet-Nederlandse herkomst vinden het lastiger afspraken te maken over schermtijd.

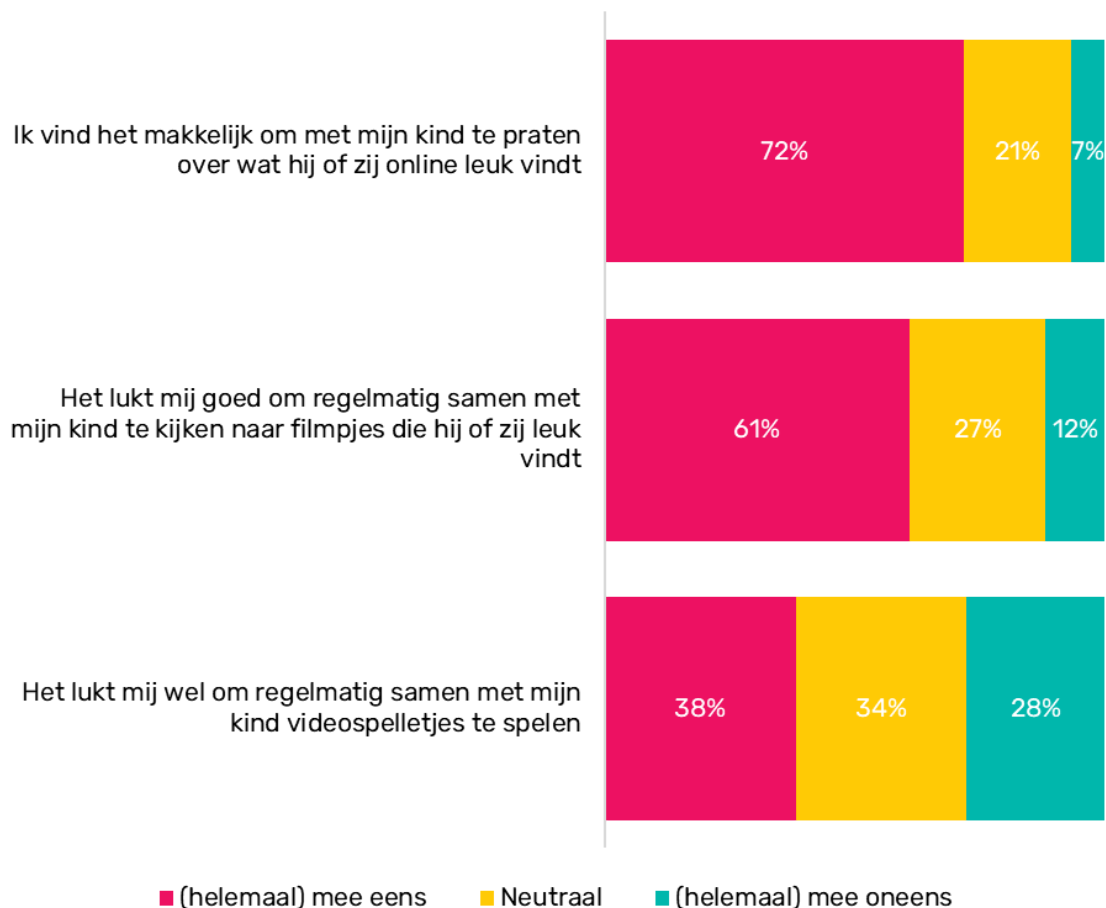

Naarmate opleidingsniveau toeneemt, vinden ouders het lastiger om niet steeds hun telefoon te checken in het bijzijn van hun kind.

* Dit zijn slechts enkele stellingen uit vraag 10. In bijlage 5 is een overzicht te zien van alle stellingen van vraag 10.

Ouders vinden het makkelijk om met hun kind samen activiteiten te ondernemen, alleen videospelletjes samen spelen gebeurt minder vaak

In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraken over samen activiteiten uitvoeren

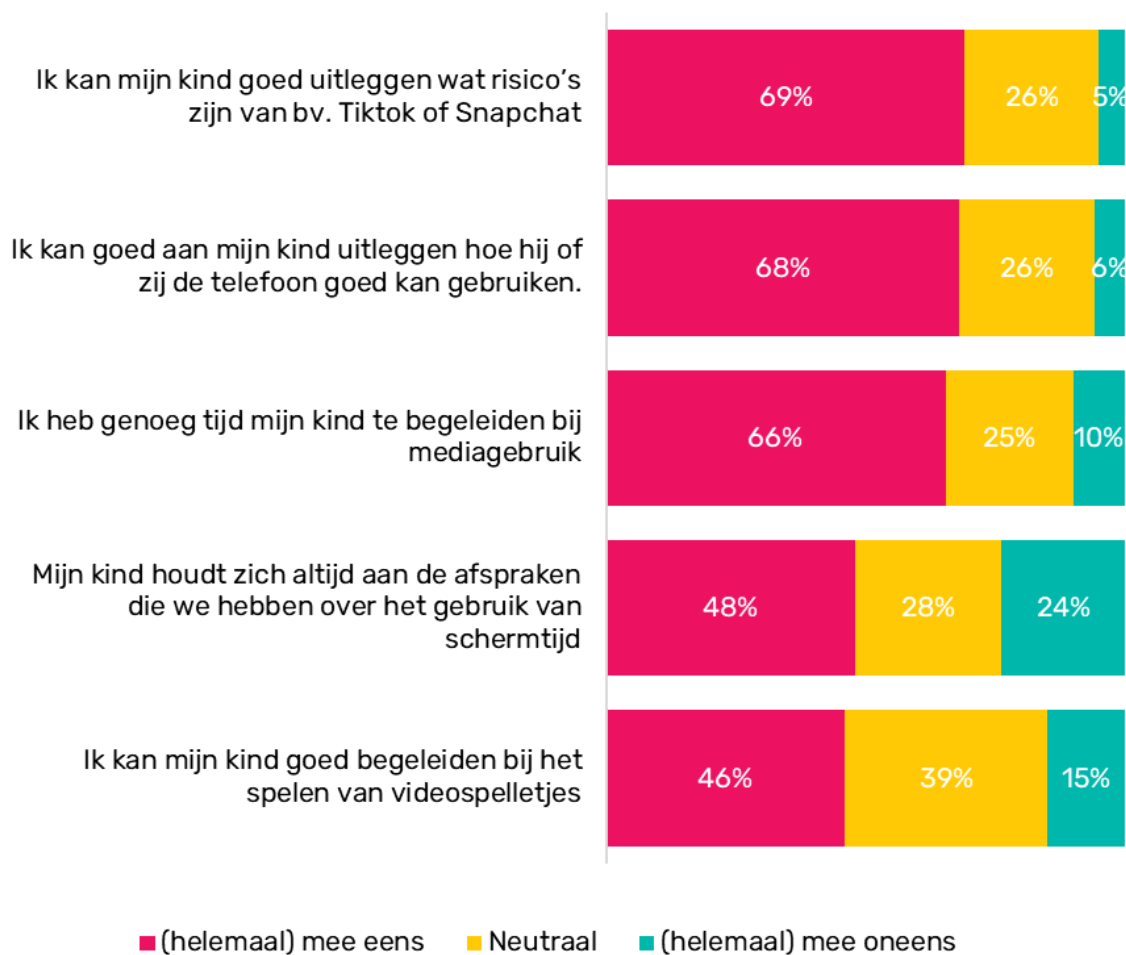
Ouders uit een-ouderhuishoudens vinden het lastiger om samen met kinderen activiteiten te ondernemen en praten niet minder makkelijk over wat hun kind online leuk vindt

Meer ouders van kinderen met een niet-Nederlandse herkomst lukt het om regelmatig digitale activiteiten met hun kind door te brengen dan ouders van een volledig Nederlandse herkomst

Ouders voelen zich zeker in het begeleiden van telefoongebruik en risico's, maar minder in het begeleiden van videogames en het naleven van schermtijdregels

In hoeverre bent u het met de volgende uitspraken over begeleiding bij digitale media eens?

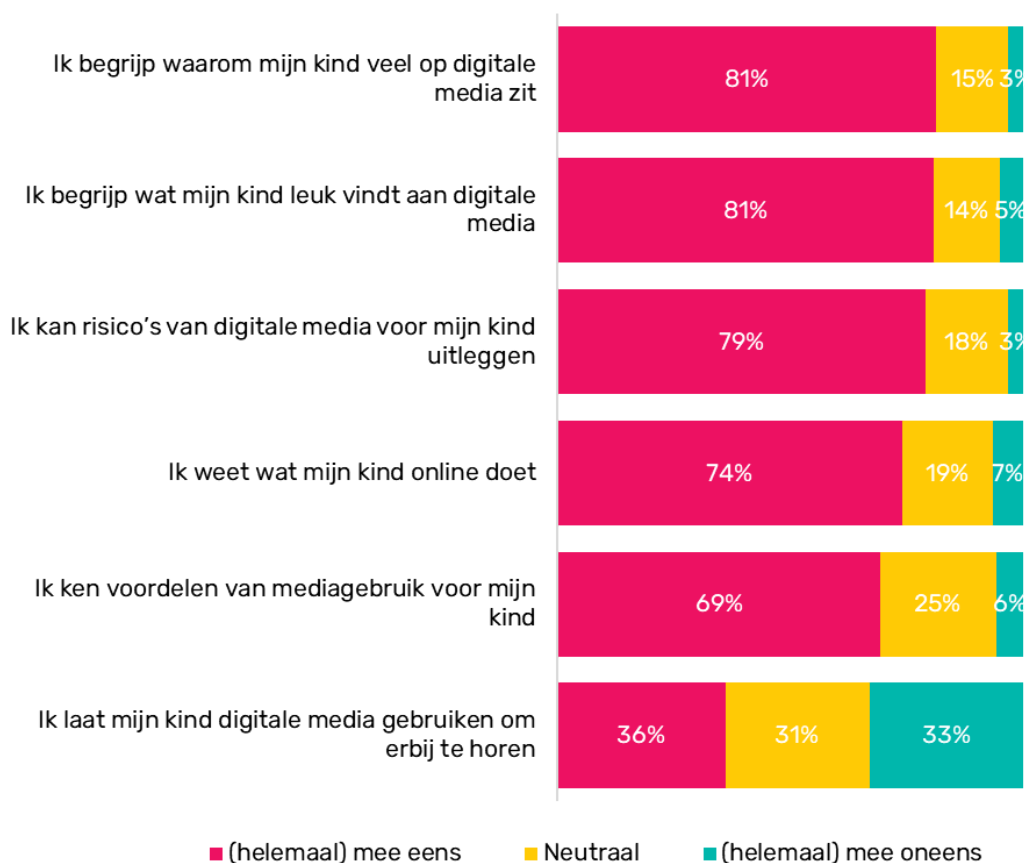
Lager opgeleide ouders hebben meer moeite met het uitleggen van risico's en hun kind begeleiden met telefoongebruik dan hoger opgeleide ouders.

Naarmate kinderen ouder worden, vinden ouders het makkelijker om hun kinderen te begeleiden met digitale media.

Ouders hebben goed inzicht in het mediagebruik van hun kinderen en begrijpen de voordelen en risico's

In hoeverre herkent u zichzelf in onderstaande uitspraken over de voordelen en risico's van digitale media?

Ouders uit kwetsbare huishoudens* begrijpen minder goed de risico's en voordelen van digitale media en hebben zij beter inzicht in het mediagebruik van hun kinderen.

Ouders van oudere kinderen (11 of 12 jaar) geven vaker aan dat zij begrijpen wat de voordelen van mediagebruik voor kinderen zijn dan ouders van jongere kinderen (7 of 8 jaar).

**Kwetsbare huishoudens zijn huishoudens met ouders met een migratie herkomst, alleenstaande ouders, lager opgeleide ouders en ouders uit lagere sociale klasse.*

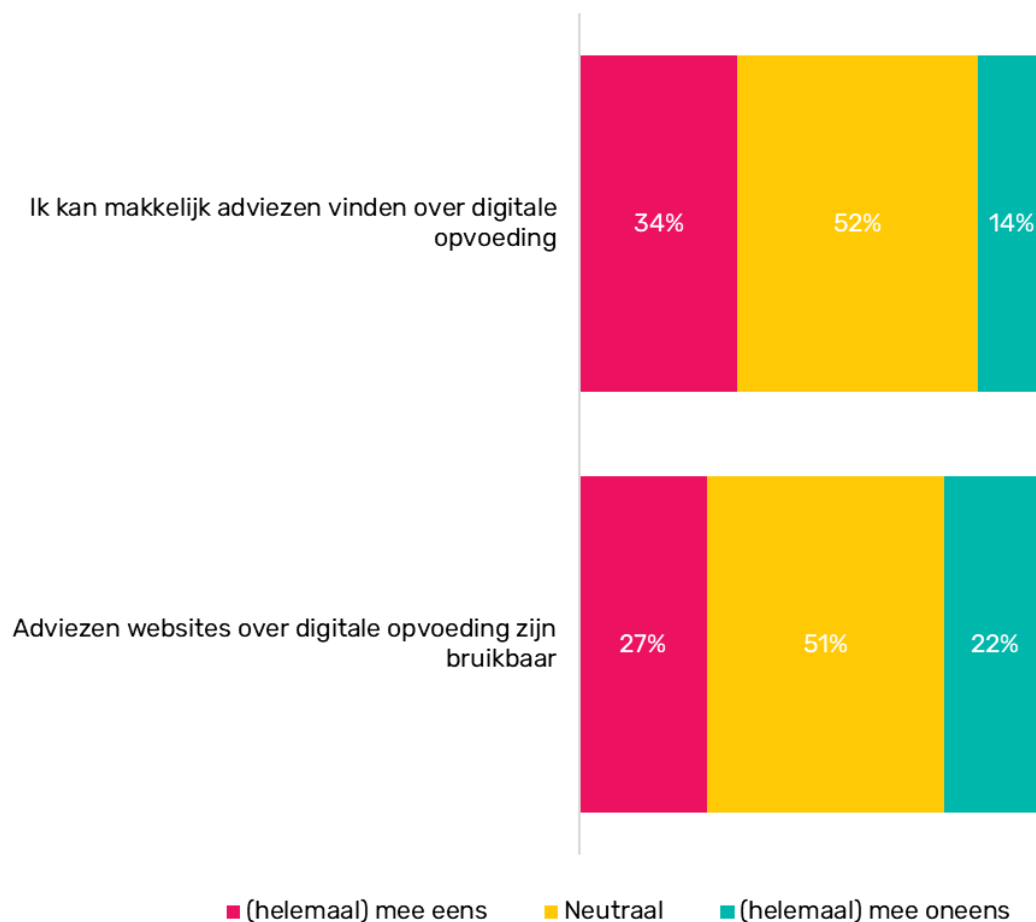
A young man with curly red hair is smiling and looking down at a smartphone he is holding in his hands. He is wearing a black and white striped t-shirt. The background is a clear blue sky.

Ondersteuning en advies voor mediaopvoeding

Welke ondersteuning en adviezen hebben ouders voor het mediagebruik van hun kinderen?

Sommige ouders vinden het lastig om voldoende begeleiding te bieden aan hun kinderen en ervaren ook moeite met het vinden van bruikbare adviezen over digitale opvoeding.

In hoeverre herkent u zichzelf in onderstaande uitspraken

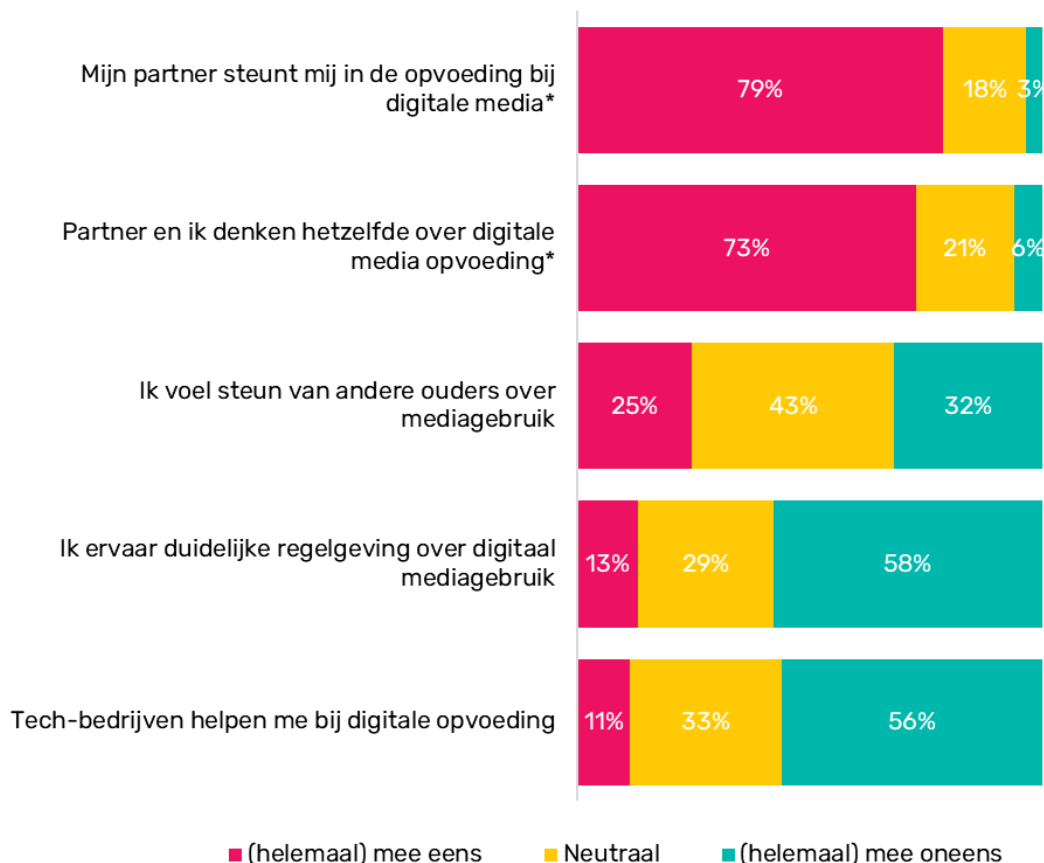
Ouders uit kwetsbare huishoudens hebben meer moeite met online goede tips en adviezen vinden over hoe zij hun kind kunnen begeleiden bij mediagebruik

Voorals ouders met een lager opleidingsniveau en lagere sociale klasse lopen hier tegenaan.

**dit zijn slechts enkele stellingen uit vraag 11. In bijlage 6 is een overzicht te zien van alle stellingen van vraag 11*

Partners steunen elkaar meestal in opvoeding van digitaal mediagebruik, maar ouders voelen weinig steun van andere partijen.

In hoeverre herkent u zichzelf in onderstaande uitspraken?

Lager opgeleide ouders voelen zich minder vaak gesteund door anderen in hoe zij hun kind media laten gebruiken. Wel ervaren zij duidelijkere regelgeving vanuit de overheid over digitaal mediagebruik

Naarmate de sociale klasse toeneemt, voelen ouders zich meer gesteund door anderen in hoe zij hun kind digitaal media laten gebruiken

Ouders van kinderen met een niet-Nederlandse herkomst voelen meer steun vanuit de partner over hoe zij omgaan met het gebruik van hun kind van digitale media

*alle respondenten met een partner (n = 810)

Een meerderheid steunt ook een verbod op sociale media voor kinderen onder 16 en drie kwart van ouders wil leeftijdsadviezen voor sociale media van Kijkwijzer

% van de ouders die vinden dat **de overheid...***

38%

richtlijnen moet opstellen over de schermtijd voor kinderen

57%

Bepaalde sociale media moet verbieden voor kinderen onder 16 jaar

49%

moet zorgen dat ouders duidelijke opvoedtips krijgen over digitale media en kinderen

72%

van de ouders die vinden dat Kijkwijzer leeftijdsadviezen voor sociale media moet geven.

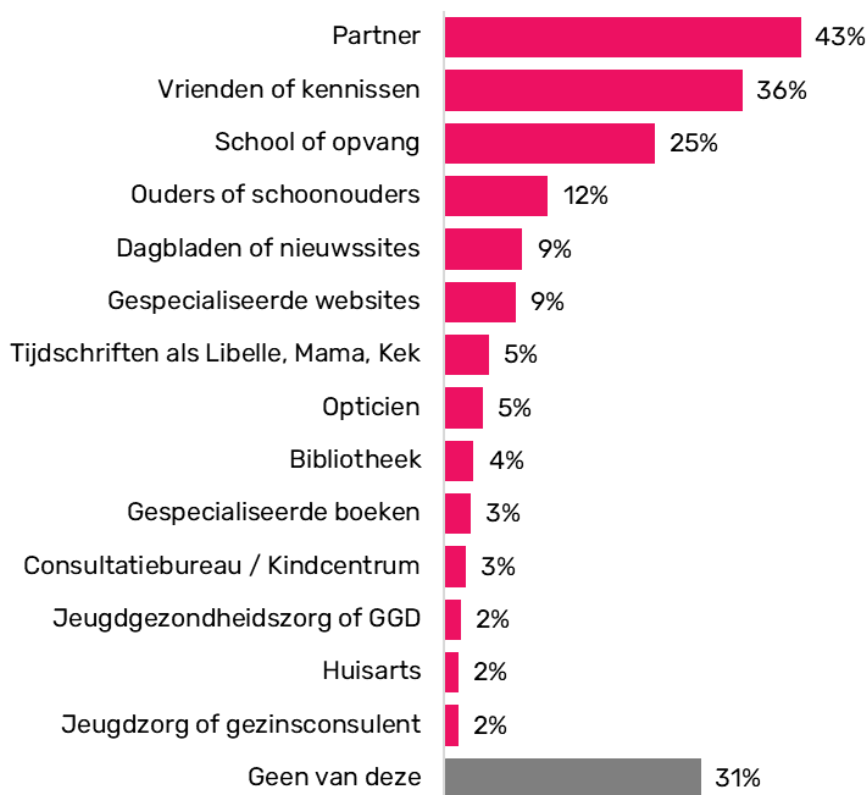

Hoger opgeleide ouders vinden vaker dat de overheid regels en richtlijnen moet opstellen voor het gebruik van digitale media onder kinderen

**% Helemaal mee eens en mee eens*

Ouders krijgen het vaakst advies over mediagebruik van partners, vrienden en kennissen geven en bijna een derde van de ouders krijgt geen advies.

Van wie krijgt u wel eens tips of adviezen voor het begeleiden van het mediagebruik van uw kind?

Ouders die advies krijgen, zijn beter in het reguleren en begeleiden van het digitale gedrag van hun kinderen. Ze stellen vaker regels, monitoren actiever en bespreken meer onderwerpen over digitaal gedrag.

In bijlage 6 staat een overzicht van de verschillen tussen ouders die wel advies krijgen en ouders die geen advies krijgen over het digitale mediagebruik van kinderen.

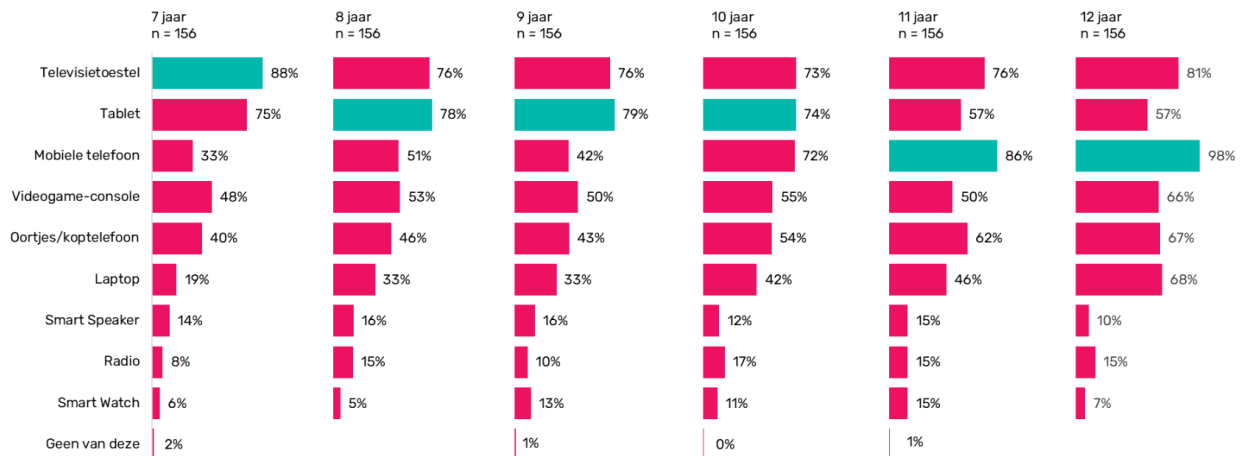
Ouders uit kwetsbare huishoudens krijgen vaker geen advies (36%) dan ouders uit niet-kwetsbare gezinnen (25%).

Bijlagen

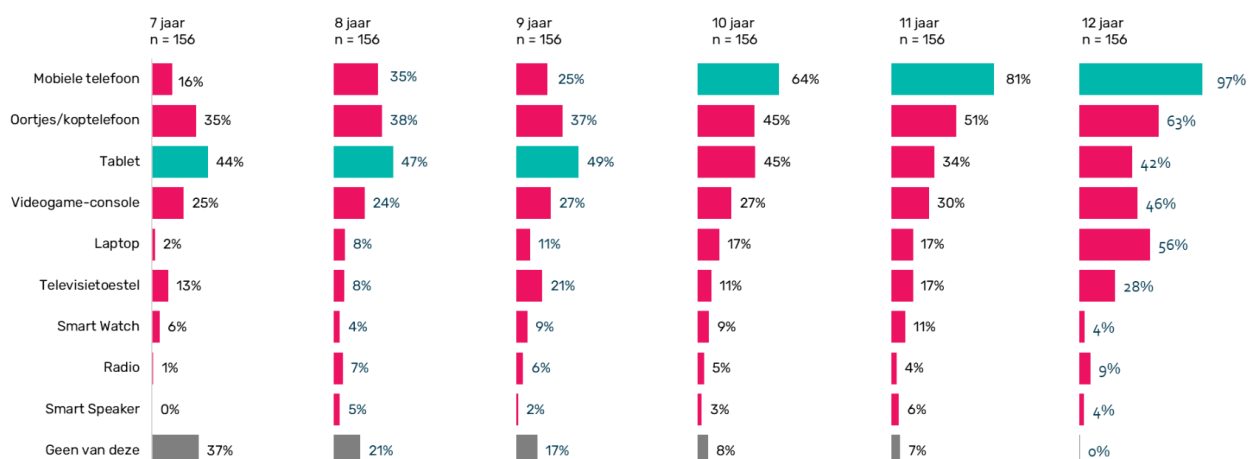
Bijlage 1: Kinderen van 7-10 jaar kijken vooral veel tv en gebruiken tablets, terwijl kinderen van 10-12 jaar voornamelijk hun mobiele telefoon gebruiken.

Van welke media-apparaten maakt uw kind regelmatig gebruik?

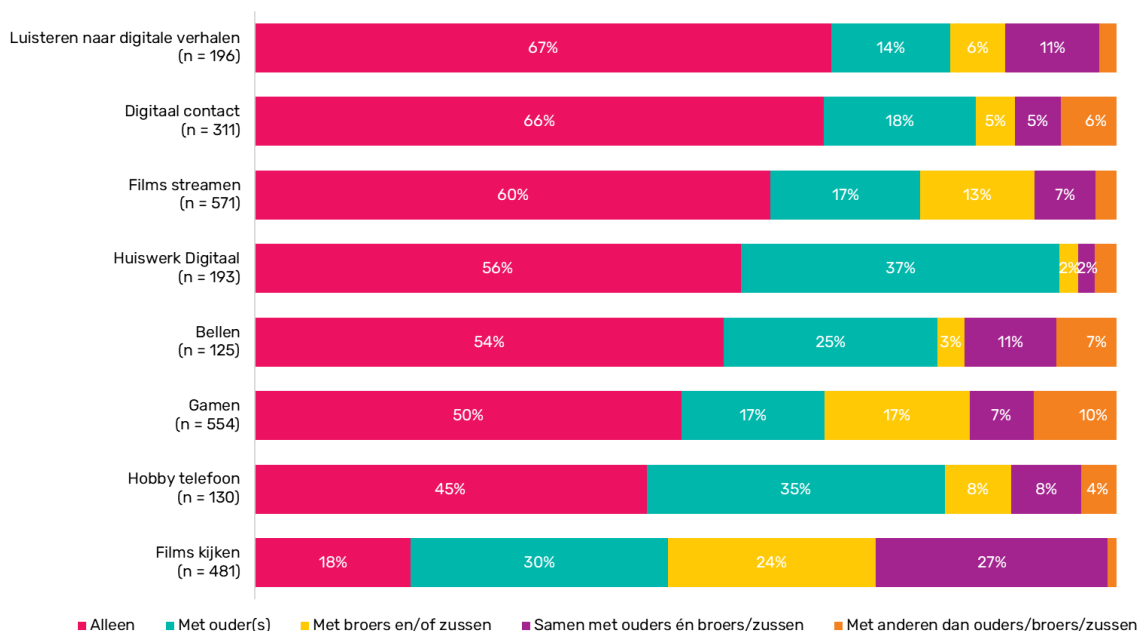

Bijlage 2: Naarmate kinderen ouder worden bezitten ze steeds vaker een apparaat, waarbij bijna alle kinderen van 12 jaar een mobiele telefoon hebben.

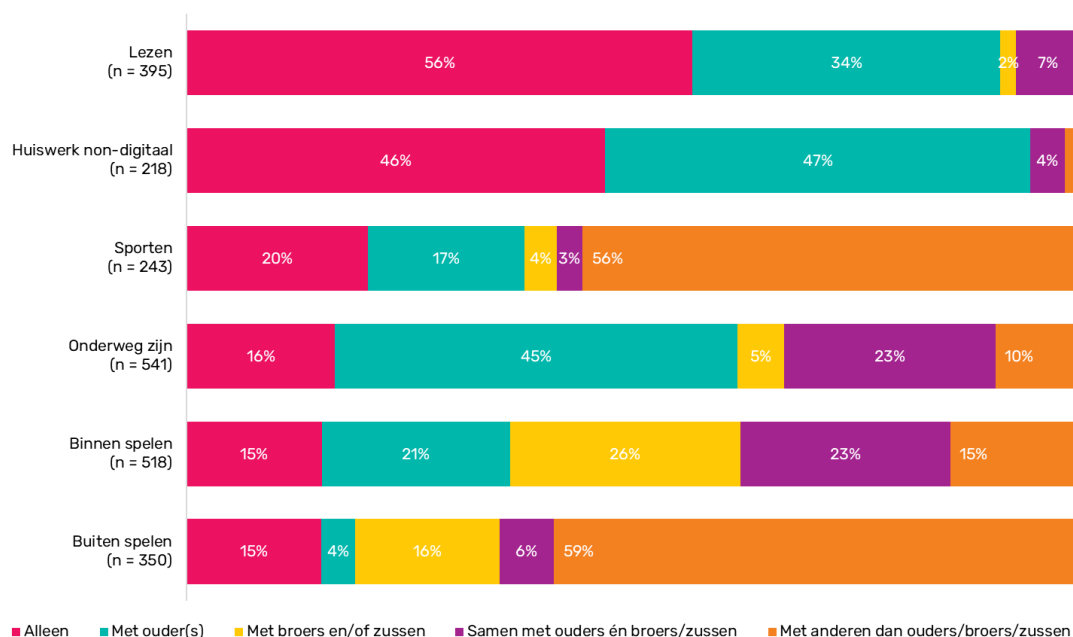
Welke media-apparaten bezit uw kind zelf?

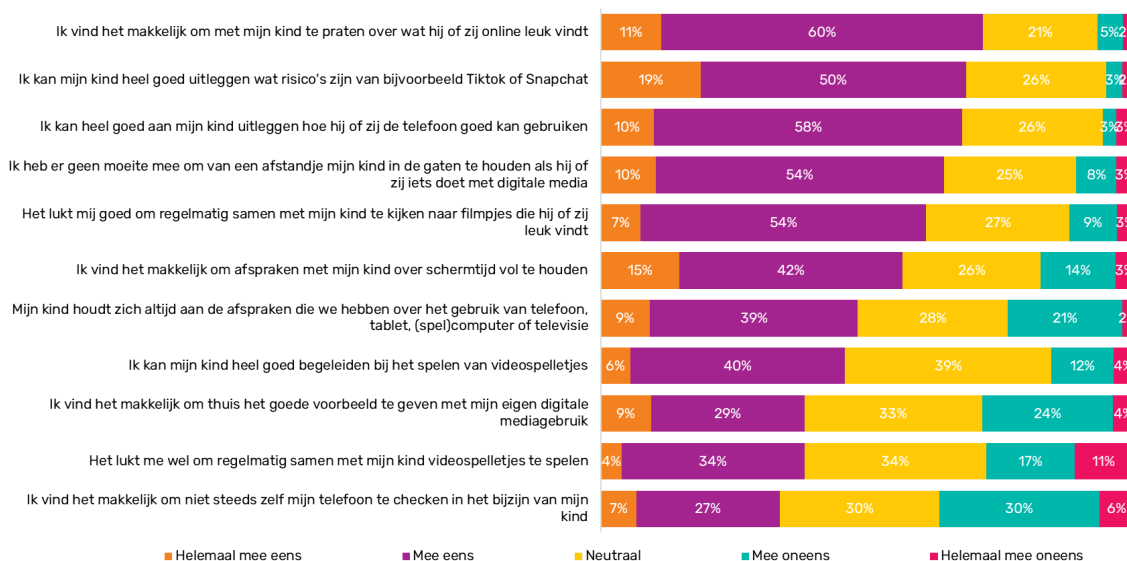
Bijlage 3: Kinderen voeren digitale activiteiten, met uitzondering van het kijken naar films, grotendeels alleen uit en anders voornamelijk met ouders

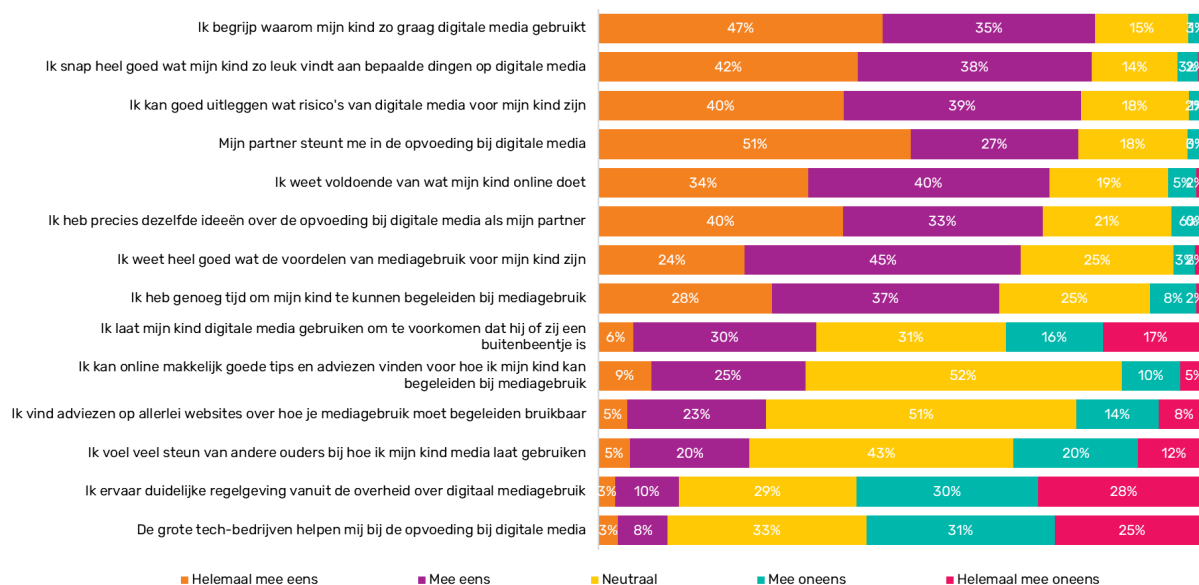
Bijlage 4: Kinderen voeren non-digitale activiteiten voornamelijk met anderen uit, vooral het spelen en onderweg zijn

Bijlage 5: Ouders vinden het makkelijk om samen te spelen en telefoongebruik uit te leggen, maar hebben moeite met het goede voorbeeld te geven

Bijlage 6: Ouders hebben goed inzicht in mediagebruik en krijgen steun van partners, maar missen tijd en overheidsondersteuning

Bijlage 7: Verschillen tussen ouders die wel advies krijgen en ouders die geen advies krijgen over het digitale mediagebruik van kinderen

1. Reguleren van schermtijd:

- Ouders die advies krijgen, halen vaker digitale apparaten weg als ze vinden dat hun kind er lang genoeg mee bezig is (57% versus 39%).
- Ze maken vaker duidelijke afspraken over hoeveel schermtijd hun kind heeft (69% versus 51%).

2. Selectie van inhoud en contacten:

- Ouders met advies geven vaker aan welke games, apps of websites hun kind mag gebruiken (64% versus 47%).
- Ze bepalen vaker met wie hun kind wel of niet contact mag hebben via digitale apparaten (40% versus 27%).

3. Monitoren en bespreken van digitaal gedrag:

- Ouders die advies krijgen kijken vaker mee met wat hun kind doet op digitale apparaten, zowel op afstand (59% versus 51%) als tijdens gezamenlijke momenten zoals koken (53% versus 47%).
- Ze praten vaker met hun kind over wat ze op digitale apparaten tegenkomen (65% versus 56%) en waarschuwen vaker voor gevaarlijke filmpjes (66% versus 56%).

4. Waarden en normen online:

- Ouders met advies leggen vaker uit hoe online inhoud vaak mooier lijkt dan de werkelijkheid (66% versus 57%).
- Ze leren hun kinderen vaker netjes met elkaar om te gaan en ruzies op te lossen via digitale apparaten (49% versus 40%).

5. Controle en toezicht:

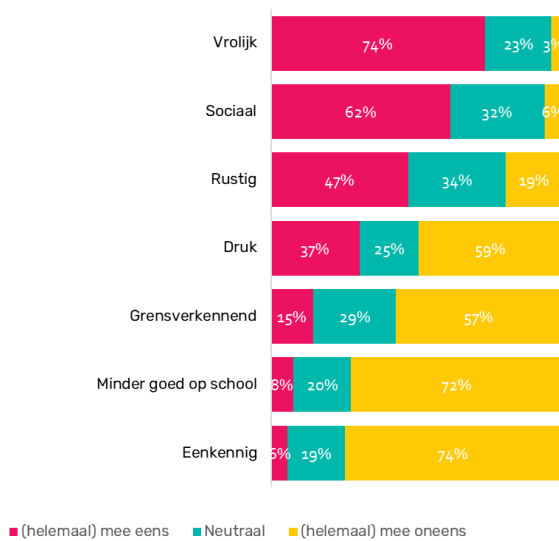
- Ouders die advies krijgen, controleren vaker wat hun kind achteraf op digitale apparaten heeft gedaan, met toestemming van het kind (38% versus 36%).
- Bij stiekeme controle zijn de verschillen iets groter, maar beide groepen doen dit minder vaak (32% versus 23%).

6. Sancties bij ongewenst gedrag:

- Ouders die advies krijgen, beperken schermtijd of pakken apparaten vaker af als hun kind iets heeft gedaan wat niet mag (bijvoorbeeld schermtijd beperken: 36% versus 31%).

Bijlage 8: Ouders ervaren hun kinderen vaak als sociaal, vrolijk en druk, maar minder als eenkennig of grensverkenners

Ten opzichte van andere kinderen, is mijn kind:

Ouders van vrolijke kinderen tonen vaker interesse in het leven van hun kinderen en besteden meer aandacht aan ondersteuning en begeleiding van kinderen met digitale media

Ouders van sociale kinderen hebben vaker positieve ervaringen met media. Ouders van sociale kinderen geven minder toezicht, terwijl ouders van minder sociale kinderen vaker controle toepassen

Ouders van drukke kinderen zijn vaak strenger (bijvoorbeeld: meer regels en controle) voor hun kinderen dan ouders van rustige kinderen

Ouders van kinderen die grenzen opzoeken ervaren meer uitdaging in discipline, maar bieden ruimte voor zelfstandigheid. Ouders van meer volgzame kinderen ervaren minder conflicten.

Colofon

In opdracht van Netwerk Mediawijsheid

In samenwerking met:

Lector dr. Peter Nikken – Hogeschool Windesheim
Niek Klaver – Highberg

Ontwerp:

Netwerk Mediawijsheid

Fotografie:

Shutterstock

Netwerk Mediawijsheid:

info@mediawijzer.net

www.jouwkindonline.nl

www.mediawijsheid.nl

www.netwerkmediawijsheid.nl

Citatie:

Nikken, P. (2025). Monitor 7 – 12 jaar. Netwerk Mediawijsheid

© Netwerk Mediawijsheid, maart 2025

